Sortval i ekologisk odling 2026

- Stråsäd och potatis -

Resultat från 2021 - 2025

Rafaelle Reumaux, Fereshteh Nazari, Boel Sandström, Niklas Zeiner, Ortrud Jäck

Januari 2026

Rapporten har uppdaterats 2026-03-27.

Följande uppdateringar har gjorts jämfört med den ursprungliga versionen:

s. 13, Tabell 6. Uppdaterade värden för Sverige och område A

s. 14, Tabell 7. Uppdaterade värden för 2025

s. 20, Tabell 12. Justerad ordning på kolumnrubrikerna för regionerna

s. 35, Tabell 25. Justerad ordning på kolumnrubrikerna för regionerna

Innehåll

1 Ekologisk sortprovning - inledning **4**

2 Allmänt **5**
2.1 Parameterbeskrivning 5
2.2 Statistik och resultatläsande 7
2.3 Försöksplaner 7

3 Höstsäd **10**
3.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök 10
3.2 Resultat höstvete 10
3.3 Sortbeskrivningar höstvete 18
3.4 Resultat höstråg/rågvete 19
3.5 Sortbeskrivningar höstråg/rågvete 24

4 Vårsäd **25**
4.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök 25
4.2 Resultat vårkorn 26
4.3 Sortbeskrivningar vårkorn 30
4.4 Resultat havre 34
4.5 Sortbeskrivningar havre 36

5 Vårkorn, havre och vårvete i norra Sverige **41**
5.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök 41
5.2 Resultat 42
5.3 Sortbeskrivningar vårkorn, havre och vårvete för norra Sverige 46

6 Potatis **47**
6.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök 47
6.2 Resultat 49
6.3 Sortbeskrivningar potatis 56

Tabeller

1 Resultatvariabler, enheter och beskrivning av mätmetod . . . 6
2 Utlagda försök 2025 . . . 8
3 Provade sorter 2025 . . . 9
4 Höstsäd. Odlingsförutsättningar och skötsel av försöken . . . 10
5 Höstvete. Avkastning, kvalitets- och odlingsegenskaper 2025 . . . 12
6 Höstvete. Avkastning kg/ha 2021 - 2025 i olika områden . . . 13
7 Höstvete. Avkastning kg/ha 2021-2025 i olika år . . . 14
8 Höstvete. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025 . . . 14
9 Höstvete. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2025 . . . 15
10 Höstvete. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2024 - 2025 . . . 16
11 Höstvete. Sjukdomsmottaglighet . . . 17
12 Höstråg och rågvete. Avkastning samt kvalitets- och odlingsegenskaper 2025 . . . 20
13 Höstråg och rågvete. Avkastning 2021 - 2025 i olika områden . . . 21
14 Höstråg och rågvete. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025 . . . 22
15 Höstråg och rågvete. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2025 . . . 22
16 Höstråg och rågvete. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2021 - 2025 . . . 23
17 Höstråg och rågvete. Sjukdomsmottaglighet . . . 23
18 Vårsäd. Odlingsförutsättningar och skötsel av försöken . . . 25
19 Vårkorn. Avkastning, kvalitets- och odlingsegenskaper 2025 . . . 27
20 Vårkorn. Avkastning 2021 - 2025 . . . 28
21 Vårkorn. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025 . . . 29
22 Vårkorn. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2025 . . . 31
23 Vårkorn. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2021 - 2025 . . . 32
24 Vårkorn. Sjukdomsmottaglighet . . . 33
25 Havre. Avkastning, kvalitets- och odlingsegenskaper 2025 . . . 35
26 Havre. Avkastning 2021 - 2025 . . . 37
27 Havre. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025 . . . 37
28 Havre. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2025 . . . 38
29 Havre. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2021 - 2025 . . . 39
30 Havre. Sjukdomsmottaglighet . . . 40
31 Vårkorn/havre Norrland. Odlingsförutsättningar och skötsel av försöken . . . 41
32 Vårsäd Norrland. Avkastning 2021 - 2025 . . . 43
33 Vårsäd Norrland. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025 . . . 44
34 Vårsäd Norrland. Ogräskonkurrenskraft- och tolerans 2023 - 2025 . . . 45
35 Potatis. Odlingsförutsättningar och skötsel av försöken 2025 . . . 48
36 Potatis. Stjälkar och plantbestånd 2025 . . . 49
37 Potatis. Avkastning 2025 . . . 50
38 Potatis. Antal knölar per planta 2025 . . . 50
39 Potatis. Kokkvalitet 2025 . . . 52
40 Potatis. Sjukdomar 2025 . . . 53
41 Potatis. Skador 2025 . . . 55

Figurer

1 Områdesindelning för sortförsök i södra/mellersta Sverige 7
2 Höstsäd. Väderförhållanden 10
3 Vårsäd. Väderförhållanden 25
4 Vårkorn/havre Norrland. Väderförhållanden 41
5 Potatis. Fraktionsfördelning 2025 50
6 Potatis. Knölräkning 2025 51
7 Potatis. Bladmögelangrepp 2025 54

1 Ekologisk sortprovning - inledning

Sortprovning under ekologiska förhållanden har genomförts i många år och är finansierad av Jordbruksverket. Omfattningen med hänsyn till antal försök, grödor och antal sorter som provats har varierat mellan åren. En översyn av försöken har gjorts 2022-2024 med större justeringar i försöksplacering, grödor och även mätparametrar. Försöken brukades placeras i områden där ekologisk odling är relevant för berörd gröda. De senaste åren har försöksplatser lagts ihop för att få en ekonomisk mer effektiv upplägg.
Man kan i många fall utnyttja resultat från den konventionella provningen för att bedöma en sorts egenskaper, men denna provning kan inte ersätta den ekologiska. Det finns viktiga skillnader. Resultaten har t.ex. visat att kortvuxna sorter, som ger ett bra resultat vid hög kvävegödsling på de bästa odlingsjordarna i konventionell odling, inte riktigt når upp till samma avkastningsnivå i ekologisk odling, där långa sorttyper verkar gå bättre. Skillnaderna kan uppgå till flera procentenheter. Det är alltså nödvändigt att testa sorterna i ekologiska odlingssystem. I ekologisk odling är ofta näringsförhållandena i jorden mer ojämna i rum och tid eftersom man inte har samma möjligheter att jämna ut med kvävegödsling. Obetat utsäde ger också en större variation. Den större variationen avspeglas också i den ekologiska sortprovningen och medför att försöksfelen (CV) ofta blir något större än vid konventionell provning, men lägre skördenivåer i ekologiska odlingen ger också automatiskt ett större CV.

2 Allmänt

2.1 Parameterbeskrivning

Nedan följer några kommentarer om olika sortegenskapers betydelse. De olika parametrar som registreras är beskriven i mer detalj i Tabel 1 .

Avkastning. Avkastningsförmågan är naturligtvis av största betydelse, men måste också vägas mot andra egenskaper som kvalitet, ogräskonkurrens mm. Totalavkastningen beror mycket på växtföljden och markens bördighet. Viktiga inslag är användning av stallgödsel och gröngödslingsgrödor i ett växtföljdsomlopp.

Näringskvalitet. Hög genetisk betingad näringskvalitet är viktig, t.ex. hög proteinhalt i vete, på grund av lägre kvävetillgång. Hög kvalitet måste dock betalas på något sätt, eftersom avkastningen ofta är lägre för kvalitetssorter.

Stråstyrka. Genom en lägre skördenivå är påfrestningarna på strået mindre. Liggsäd förekommer relativt sällan och man behöver inte värdera stråstyrkan fullt lika högt som i konventionell odling.

Ogräskonkurrens. Ogräskonkurrensen är ofta, men inte alltid, kopplad till hög avkastningsförmåga. Förmågan att konkurrera beror även på strålängd och växtsätt, där en sort med snabb tidig tillväxt med åtföljande tidig mognad, eller stor bladmassa, kan antas klara ogräskonkurrensen bättre. Ogräsen kan dock inte helt kontrolleras genom sortvalet, utan andra åtgärder är av större betydelse. Artskillnaderna är större än sortskillnaderna, där t.ex. höstråg har bättre konkurrensförmåga än höstvete och havre bättre än korn. Beståndshöjd är ofta kopplad till ogräskonkurrerande förmåga och tolerans mot ogräskonkurrens. Detta antas bero på att en långvuxen sort skuggar markytan i större utsträckning på våra breddgrader med låg solhöjd samtidigt som ogräs inte växer över grödan och skugga dess assimilerande bladmassa. Skillnaderna i strålängd inom en art verkar ha större betydelse än t.ex. frodvuxenhet och tillväxtrytm, men undantag finns. Långvuxna sorter har i de flesta fall en tidig längdtillväxt och ogräseffekten blir därför en summaeffekt av längd och tillväxtrytm. Sedan 2023 har nya parametrar införts för att bedöma sorternas ogräskonkurrensförmåga och –tolerans:

- Marktäckning av grödan vid olika tidpunkter
- Beståndshöjd av grödan vid olika tidpunkter
- Växtform (skottställning och bladställning) av grödan

Övervintring. Övervintringsförmågan är den samlade förmågan att överleva vinterhalvåret, dvs. förutom ren köldresistens även svampresistens, uppfrysning, regniga höstar, sen sådd mm. Såtidpunkt har t.ex. visat sig ge en stor påverkan på artrelationerna i höstsäden. Övervintringsförmågan är av särskild betydelse i ekologisk odling. Förutom den direkta skördeförlusten ökar utvintringen även ogräsförekomsten.

Mognadstid. Sen mognad är positiv genom att växten får längre tid att ta upp mineraliserat kväve, vilket medför att avkastningen ökar. Detta måste dock vägas mot risken att kvaliteten försämras, t.ex. lågt falltal vid sen skörd, eller ökade torkningskostnader för sent mognande sorter. För potatis är det ofta gynnsamt med tidiga sorter, eftersom de har hunnit längre i sin utveckling innan eventuella bladmögelangrepp uppträder.

Resistensegenskaper. Utan möjlighet att använda kemiska medel är resistens viktig mot t.ex. stinksot, men kanske något mindre viktig mot bladfläcksvampar, eftersom lägre kvävetillgång i någon mån kan minska angreppen. Ett särskilt undantag är sen sådd av t.ex. korn, vilket man ibland gör för att kunna utföra en extra ogräsharvning. Mjöldaggsangreppen kan då öka, eftersom kornplantan är ung och mottaglig när mjöldaggssvampens tillväxtmöjligheter är som bäst. I detta fall bör man således välja en resistent sort, om man odlar i ett område med högt mjöldaggstryck. Generellt är underlaget för bedömning av sjukdomsmottaglighet från de ekologiska sortförsöken begränsat. Därför kan den kompletteras med resultat från de konventionella graderingsförsöken. För potatis har resistens/motståndskraft mot bladmögel en avgörande betydelse eftersom en frisk grön blast ökar förutsättningarna för en god skörd.

Tabell 1: Resultatvariabler, enheter och beskrivning av mätmetod

Kategori	Variabel	Enhet	Beskrivning
Odling	Skörd	kg/ha	Bestäms vid 15 % vattenhalt i spannmål.
	Planttäthet	0 - 100 %	Gardering av beståndet höst eller vår. 0 = inga plantor av kulturväxten, 100 = fullt plantantal.
	Mognad	dagar	Antal dagar från sådd till gulmognad.
	Stråstyrka	0 - 100 %	Avbrytna/böjda strån nedanför första noden. 0 = inga strån brutna, 100 = alla strån brutna.
	Stråbrytning	0 - 100 %	Avbrytna strån ovanför första noden. 0 = helt nedliggande, 100 = fullt upprätt.
	Axbrytning	0 - 100 %	Avbrytna strån ovanför översta noden strax under axet. 0 = inga avbrutna ax, 100 = samtliga ax avbrutna.
Ogräskonkurrens	Marktäckning	%	Marktäckning av grödan, bedömns okulärt vid DC 32 och DC 43.
	Beståndshöjd	cm	Höjden av beståndet vi olika utvecklingsstadier (DC 32, DC 43, och när beståndet nått sin fulla höjd DC 65).
	Skottställning	1 - 9	Bedömning av växtsättet i början av stråskjutning (DC 32). 1 = upprättväxande skott, 9 = skott växer liggande.
	Bladställning	1 - 9	Bedömning av växtsättet i början av axets vidgning (DC 43). 1 = alla blad upprätt, 9 = alla blad hängande.
Kvalitet	Vattenhalt	%	Vid skörd. Bestämns med NIT-teknik.
	Stärkelsehalt	% av TS	i kärnan. Bestäms med NIT-teknik.
	Råproteinhalt	% av TS	i kärnan. Bestäms med NIT-teknik.
	Råfetthalt	% av TS	i kärnan. Bestäms med NIT-teknik.
	TKV	g	vikt av 1000 kärnor.
	Rymdvikt	g/l	i kärnan. Bestäms med NIT-teknik.
	Fullkorn	%	Andel kärnor $>$ 2.5 mm.
Sjukdomar		%	Okulär gradering av angripen bladyta vid förekomst i DC 37-73.

2.2 Statistik och resultatläsande

I tabellerna anges avkastningen från flerårsperioden i relativa tal i förhållande till en mätarsort. Övriga sortegenskaper brukar anges som absoluta tal (tabell 1). LSD-värdet är den minsta signifikanta skillnaden. I fall data är obalanserade finns det två LSD-värden angivna, minsta och största LSD. Om skillnaden mellan medelvärdena är större än den största LSD är skillnaden siginifkant. Om skillnaden är mindre än den minsta LSD är skillnaden inte signifikant. För mer detlajerad beskrivning hänvisas till Statistik i sammanställningar av sort- och ogräsförsöksom finns publicerade på hemsidan av SLU Fältforsk. Kom ihåg att flerårsmedeltalen kan bli missvisande vid sortjämförelserna då inte alla sorter har varit med alla år. För att resultat ska redovisas måste minst två försök ingå i jämförelsen. Detta innebär att det i vissa områden och/eller för vissa sorter inte redovisas något resultat.

Områdesindelningen A–G står för de naturliga jordbruksområdena (Figur 1). För en mer detlajerad beskrivning hänvisas till dokumentationen som finns på SLU Fältforsks webplats.
A. Sydvästra Götaland = Halland, västra och södra Skåne.
B. Sydöstra Götaland = nordöstra Skåne, Blekinge, Kalmar län, Öland, Gotland.
C. Sydsvenska höglandet = norra Skåne, centrala Småland, södra Västergötland.
D. Nordöstra Götaland = Östergötland, norra Kalmar län.
E. Nordvästra Götaland = Bohuskusten, Västgötaslätten.
F. Mälar-Hjälmarbygden = Södermanland, Närke, Västmanland, Uppland.
G. Norra Svealand/södra Norrland = sydöstra Dalarna, södra Gästrikland, Värmland.
Utöver dessa finns två områden för Norrland **H**. Mellersta Norrlands kustland.
I. Norrlands inland.

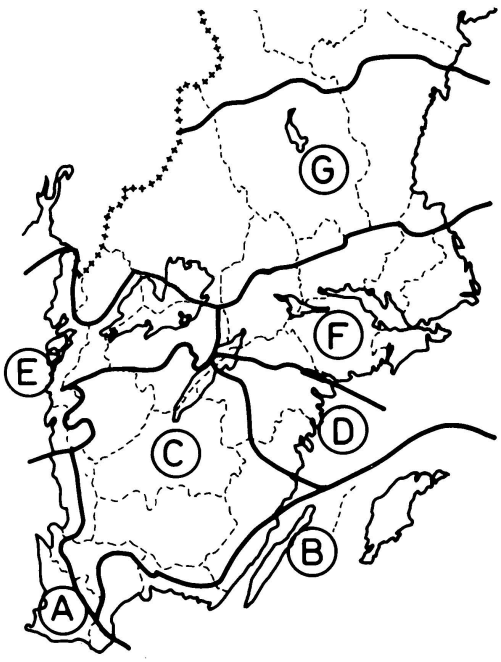

Figur 1: Områdesindelning för sortförsök i södra/mellersta Sverige

2.3 Försöksplaner

En fullständig lista över utlagda försök redovisas i tabell 2.
Försöken i vårsäd respektive höstsäd i södra/mellersta Sverige lades ihop i samma fält för att öka kostnadseffektiviteten. Totalt har det lagts ut försök på tre platser, närmare bestämt Borrby i Skåne, Klockrike i Östergötland, samt Hyringe (höstsäd) och Vinninga (vårsäd) i Västergötland. I Norrland har försöken i vårsäd lagts ut på tre platser, närmare bestämt Ås i Jämtland, Umeå i Västerbötten och Öjebyn i Norrbotten. Fram till och med 2024 fanns 4 försök i den Norrländska serien, i flerårssammanställningen återfinns även resultat från försöksplatsen i Västernorrland. I år ingick även för första gången två vårvetesort i dessa försök. Försöken var utlagda i fullständigt randomiserade block design med fyra upprepningar. Höstveteförsöket i Skåne, vårveteförsöken i Skåne och Västergötland, samt vårsäd-försöken i Jämtland och Västerbotten ingår ej i årets sammanställningar på grund av för stor variation i data. Vårvete- och havreförsöken i Östergötland avslutades innan skörd på grund av ojämn uppkomst.

En fullständig lista över samtliga provade sorter 2025 redovisas i tabell 3.
I höstvete provades totalt nio sorter och en sortblandning bestående av sorterna Stava och Kask. Stava var mätarsort, Bright och Valhal tillkom som nya sorter i provningen.
I höstråg/rågvete var Probus mätarsort, totalt provades nio sorter, varav fyra var höstrågvete och fem höstråg. Kasyno utgick från provningen och Tributo och Tadeus tillkom som nya höstrågvetesorter. I råg utgick KWS

Tabell 2: Ekologiska sortförsök i spannmål utlagda under odlingssäsongen 2025.

Gröda	Försöksplan	Försöksplats (län)	NFTS-nr	ADB-nr	Kommentar
Höstvete		Skåne (LB)	1	0773438	ingår ej i sammanställning
Höstvete	R7-0116	Västergötland (Rx)	2	0773439	
Höstvete		Östergötland (E)	3	0773440	
Höstråg/rågvete		Skåne (LB)	1	0773474	
Höstråg/rågvete	R7-0216	Västergötland (Rx)	2	0773475	
Höstråg/rågvete		Östergötland (E)	3	0773476	
Vårvete		Skåne (LB)	1	0774398	ingår ej i sammanställning
Vårvete	R7-0316	Västergötland (Rx)	2	0774399	ingår ej i sammanställning
Vårvete		Östergötland (E)	3	0774400	avslutat innan skörd
Vårkorn		Skåne (LB)	1	0774125	
Vårkorn	R7-0416	Östergötland (E)	2	0774126	
Vårkorn		Västergötland (Rx)	3	0774127	
Havre		Skåne (LB)	1	0773965	
Havre	R7-0516	Östergötland (E)	2	0773966	avslutat innan skörd
Havre		Västergötland (Rx)	3	0773967	
Vårsäd Norrland		Jämtland (Z)	1	0874538	
Vårsäd Norrland	R8-1011	Västerbotten (AC)	2	0874539	ingår ej i sammanställning
Vårsäd Norrland		Norrbotten (BD)	3	0874540	ingår ej i sammanställning

Detektor och KWS Jethro. Fidalgor och KWS Emphor tillkom i provningen.
I vårvete/rågveteförsöken provades totalt elva sorter, varav sex var vårvete, två vårrågvete samt tre kultursorter som ingick i ett annat projekt finansierat av Ekhagastiftelsen. Sibelius var ny mätarsort efter Diskett utgick från provningen. Vårrågvete Mazur utgick och vårvete NOS Frigg tillkom i provningen. Samtliag led med Quarna kasserades efter sådden på grund av felaktigheter med utsädet.
I vårkorn provades totalt åtta sorter. Ny mätarsort var Prospect efter RGT Planet utgick från provningen. Firefoxx tillkom i provningen, likaså NOS Holtgaard som finansierades genom ett projekt av Ekologiska lantbrukarna. Severi, Lexy och LG Flamenco utgick.
I havre provades totalt åtta sorter. Ny mätarsort i försöken var Symphony efter Galant utgick. Dessutom utgick Lion och Scotty. Jacky, NOS Conrad och Sonja tillkom i provningen, likaså Ridabu som finansierades av genom ett projekt av Ekologiska lantbrukarna.
I vårsädförsöken i Norrland ingick totalt tio sorter, varav sex korn och två havre och två vårvete. Mätarsorter var SW Judit respektive Cilla. Av de tio sådda sorterna utgick vårkornet Toumas då fel utsäde levererats.

Tabell 3: Sorter som provades i de ekologiska försöken 2025. Mätarsorter i fetstil.

Led	Höstvete	Höstråg/rågvete	Vårvete	Vårkorn	Havre	Vårsäd Norrland
1	**Stava**	**Probus**	**Sibelius**	**Prospect**	**Symphony**	**SW Judit**
2	Kask	Tributo	Quarna	Laureate	Delfin	Amanda
3	Informer	Bilboquet	Dacke	Anneli 2r	Eos	Anneli
4	Etana	Tadeus	Roxette	KWS Thalis	Jacky	Prospect
5	Pondus	KWS Receptor	Nimrod	Skyway	WPB Mohair	Tuomas
6	Festival	KWS Fidalgor	NOS Frigg	Blixen	NOS Conrad	Torgeir
7	SU Joran	SU Bebop	Argus	Firefoxx	Sonja	**Cilla**
8	Bright	KWS Berado	Impetus	NOS Holtgaard	Ridabu	Luukas
9	Valhal	KWS Emphor	Dala lantvete			Alli
10	Sortblandning (Stava/Kask)		Ölandsvete			Helga
11			Fylgia röd			

3 Höstsäd

3.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök

Försöken i höstvete och höstråg/rågvete sköttes på samma sätt på respektive plats och även så- och skördedatumen var samma (tabell 4). Försöken i Österghötland radhackades två gånger mot ogräs.
Väderförhållanden under odlingssäsongen redovisas i figur 2.

Tabell 4: Odlingsförutsättningar och skötsel av de ekologiska sortförsöken i höstvete och höstråg/rågvete 2025

Plats	Sådd	Skörd	Jordart	Förfrukt	Förförfrukt	Gödsling
Skåne	2024-10-14	2025-08-21	Lerig sand	Åkerbönor	Havre	3,58 t Lyckeby Organic
Västergötland	2024-09-23	2025-08-18	Lerig mo	Havre	Höstråg	0,6 t Biofer 9-3-4 + 5 t stallgödsel höns
Östergötland	2024-09-24	2025-08-08	Mellanlera	Höstraps	Vitklöver	0,75 t YaraSuna BIO 9-3-1

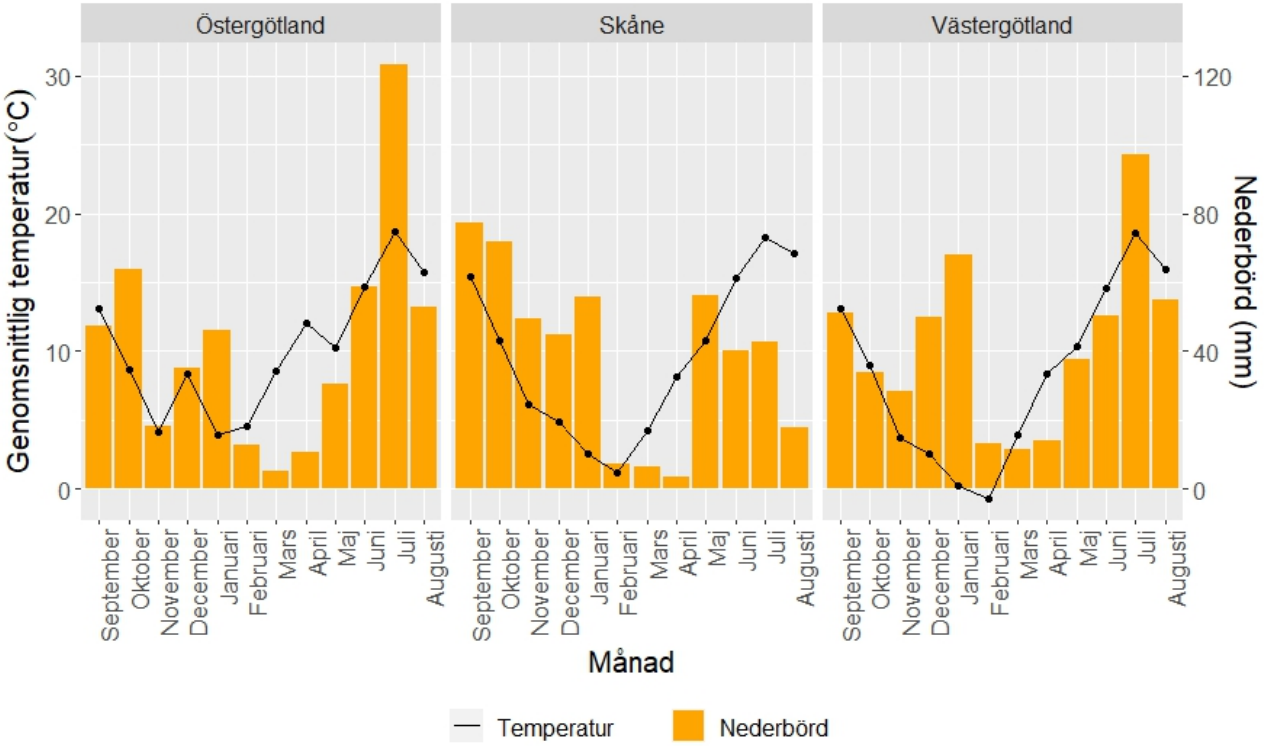

Figur 2: Genomsnittlig temperatur och nederbörd för försöksplatserna i höstsäd. Väderstationer: Sandby gård Lantmet (Skåne), Fornåsa Lantmet (Östergötland), Vinninga Lantmet (Västergötland).

3.2 Resultat höstvete

Medelavkastningen i de ekologiska höstveteförsöken i 2025 var med nästan 11 dt/ha högre jämfört med åren innan och i medel över båda försök fanns det inga sortskillnader (tabell 8). I Västergötland hade Kask och Valhal högst avkastning, i Östergötland var det Pondus och sen Kask och Informer (tabell 5). Alla sorter förutom Bright avkastade högre än mätarsorten Stava i Östergötland. I femårssnittet avkastade Pondus högst (tabell 7). Sortblandningen visar genomsnittlig avkastning och mognar något senare än andra sorter. (tabell 8).

Stava och Kask hade högst råprotein i femårssnittet medan Informer hade tydligt högre tusenkornvikt än resterande sorter. Kask hade något lägre planttäthet vår än Festival och SU Joran. Etana mognade tidigast och Pondus mognade en hel vecka senare. (tabell 8).

Det började 2024 i höstvete med mätningar relaterade till ogräskonkurrensförmågan och -tolerans och aktuellt föreligger resultat från totalt fem försök med tre försök i 2025. Under 2025 hade Festival högst beståndshöjd vid de tidigare mättillfällen i DC 21-32 och DC 37-45 och var bland de mest högvuxna sorter i DC 65. Pondus var hade kortast strå, och även Etana var signifikant kortare än de längsta sorterna under 2025. Det fanns inga tydliga sortskillnader i marktäckningen under 2025. Skillnaderna i växtsättet under 2025 var inte signifikanta, dock hade Stava en tendens till mer utbrett växtsätt medan Bright var ganska upprättväxande. (tabell 9)
I medel över 2024-2025 visade Festival och Informer högsta värden av beståndshöjd i DC 31-32 och DC 37-45, medan Stava hade längst strå vid fullt utvuxet bestånd. Pondus och Etana var kortast. Inga signifikanta sortskillnader fanns i marktäckningen. Stava hade ett utbrett växtsätt när det gäller skottställningen medan SU Joran och Festival var ganska upprättväxande. (tabell 10).

Sjukdomsangreppen i de ekologiska sortförsöken i höstvete var låga och resultat är därför tagna från båda de ekologiska försöken och de obehandlade konventionella försöken 2021-2025. De ingående sorterna skiljde sig inte i sin mottaglighet för mjöldagg, samtliga sorter hade låga angreppsgrad. I de ekologiska försöken hade alla sorter samma motståndskraft mot svartpricksjuka, men i de konventionella försöken hade Etana högre mottagligt än resterande sorter. Pondus visar relativ bred motståndskraft mot samtliga sjukdomar förutom brunrost i de konventionella försöken (tabell 11).

Tabell 5: Höstvete. Avkastning, kvalitets- och odlingsegenskaper 2025. Medel över två försök i 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Avkastning, kg/ha (15 % vh)			Kvalitets- och odlingsegenskaper					
	Rx	E	Sverige	Rymdvikt, g/l	Tusenkornvikt, g	Råprotein, % av ts	Stärkelse, % av ts	Planttäthet vår, %	Mognadstid, dagar
Stava	5845 ^{e}	4729 ^{e}	5287 ^{ref}	794 ^{ref}	43,9 ^{ref}	8,8 ^{ref}	70,2 ^{ref}	97 ^{ref}	324 ^{ref}
Sortblandning	6382 ^{cde}	5628 ^{cd}	6005	778 **	45,2	8,8	70,0	97	324
Festival	5999 ^{de}	5984 ^{bc}	5991	794	47,3	8,7	69,7 *	98	316 *
Etana	6472 ^{cd}	5391 ^{d}	5931	774 ***	46,7	8,9	69,7 *	97	314 **
Informer	6968 ^{abc}	6135 ^{ab}	6552	765 ***	56,5 ***	8,3	70,0	97	319
Bright	6644 ^{bc}	4478 ^{e}	5561	775 **	48,3 *	8,8	69,4 ***	97	318 *
Kask	7540 ^{a}	6147 ^{ab}	6844	769 ***	46,7	8,9	69,8	96	316 *
Pondus	5884 ^{de}	6462 ^{a}	6173	738 ***	50,1 **	8,0	69,7 **	96	324
SU Joran	6711 ^{bc}	5698 ^{cd}	6205	766 ***	45,3	8,5	70,0	98	319
Valhal	7150 ^{ab}	5580 ^{cd}	6365	790	48,1 *	8,6	69,7 *	98	317 *
Medelvärde	6560	5623	6091	774	47,8	8,6	69,8	97	319
Probvärde	<0,001	<0,001	0,323	0,001	0,002	0,365	0,009	0,686	0,028
LSD	5,9	4,2		10	4		0,4		7

Tabell 6: Höstvete. Avkastning kg/ha 2021-2025 i olika områden (A-F). Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (ref) för medelvärden över samtliga ingående försök (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Sverige	A-B	D-F	A	D-E	F
Stava	5557 (11) ^{ref}	5516 (3) ^{ref}	5757 (8)^{ref}	5516 (3)^{ref}	5650 (6) ^{ref}	5193 (2) ^{ref}
Sortblandning	5863 (4)		6009 (4)		6059 (3)	4977 (1)
Festival	5837 (11)	5805 (3)	6007 (8)	5805 (3)	5879 (6)	5531 (2)
Etana	6138 (11)*	6101 (3)	6334 (8)	6101 (3)	6282 (6)*	5655 (2)
Informer	6126 (11)*	6130 (3)	6285 (8)	6130 (3)	6396 (6)**	5137 (2)
Kask	6258 (4)*		6405 (4)		6669 (3)**	4732 (1)
Pondus	6511 (6)**	7419 (1)	6519 (5)	7419 (1)	6542 (4)**	5425 (1)
SU Joran	6176 (4)		6323 (4)		6274 (3)	5587 (1)
Medelvärde	6058	6194	6205	6194	6219	5280
Probvärde	0,048	0,054	0,161	0,054	0,03	0,057
LSD	457 - 732				523 -739	

Tabell 7: Höstvete. Avkastning kg/ha 2021-2025 i olika år. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (ref) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: p < 0,05. **: p < 0,01. ***: p < 0,001).

	2021	2022	2023	2024	2025
Stava	5041 (3) ^{ref}	6141 (2) ^{ref}	6564 (2)^{ref}	4865 (2)^{ref}	5287 (2)^{ref}
Sortblandning				4748 (2)	6005 (2)
Festival	4979 (3)	6236 (2)	7233 (2)*	4947 (2)	5991 (2)*
Etana	5764 (3)	6299 (2)	7554 (2)**	5220 (2)	5931 (2)
Informer	5496 (3)	6523 (2)	7073 (2)	5127 (2)	6552 (2)**
Kask				4701 (2)	6844 (2)***
Pondus			8446 (2)***	5246 (2)	6173 (2)**
SU Joran				5176 (2)	6205 (2)*
Medelvärde	5320	6300	7374	5004	6124
Probvärde	0,213	0,733	0,006	0,475	0,197
LSD			585		

Tabell 8: Höstvete. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Antal försök	Rymdvikt, g/l	Tusenkornvikt, g	Råprotein, % av TS	Stärkelse, % av TS	Planttäthet vår, %	Stråstyrka, %	Mognadstid, dagar
Stava	12	805^{ref}	42,6^{ref}	10,2^{ref}	69,5^{ref}	97^{ref}	97^{ref}	309^{ref}
Sortblandning	5	785**	43,4	9,9	69,5	97	97	310
Festival	12	789**	43,6	9,6***	69,5	98	97	305*
Etana	12	781***	45,8***	9,6***	69,6	97	97	303***
Informer	12	773***	53,4***	9,4***	69,5	97	97	306
Kask	5	769***	43,4	10	69,3	96	97	306
Pondus	7	747***	47,9***	8,7***	69,9	96	97	310
SU Joran	5	774***	43,7	9,6**	69,4	98	98	306
Medelvärde		778	45,5	9,6	69,5	97	97	307
Probvärde		0,001	0,001	0,001	0,648	0,041	0,786	0,003
LSD		9-15	1,6-2,5	0,3-0,5		2		3-5

Tabell 9: Höstvete. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans. Medel över tre försök 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Stava	15^{ref}	43^{ref}	94^{ref}	79^{ref}	91^{ref}	$4{,}4^{ref}$	$2{,}8^{ref}$
Sortblandning	18**	48*	93	78	91	4,4	2,5
Festival	25***	57***	92	81	93	2,1	2,8
Etana	21***	51***	83**	79	91	2,5	2,2
Informer	23***	55***	94	82	92	2,8	2,5
Bright	23***	53***	89	76	91	1,6	2
Kask	20***	48*	86*	78	91	3,3	2,2
Pondus	20***	46	78***	78	90	2	2,3
SU Joran	23***	50**	86*	78	91	1,7	2,2
Valhal	21***	53***	90	80	93	2,4	2,3
Medelvärde	21	50	88	79	91	2,7	2,4
Probvärde	0,001	0,001	0,005	0,404	0,415	0,026	0,102
LSD	2	5	8				

Tabell 10: Höstvete. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans. För graderingar i DC 31 - 32 och DC 37 - 45 föreligger resultat från totalt fem försök från 2024 - 2025. För beståndshöjd i DC 65 föreligger resultat från upp till elva försök för 5-års perioden 2021 - 2025.Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Stava	22 ^{ref}	45 ^{ref}	92 ^{ref}	79^{ref}	86^{ref}	4,1 ^{ref}	2,6 ^{ref}
Sortblandning	22	47	86 *	79	87	4,5	2,4
Festival	29 **	54 ***	83 ***	82	89	1,8 **	2,3
Etana	27 **	51 **	78 ***	82	89	2,4 *	1,6
Informer	27 **	51 ***	85 **	85	91	2,7	2,3
Kask	24	46	80 ***	71	81	3,6	2
Pondus	25	44	76 ***	79	86	2 **	1,7
SU Joran	27 **	49 *	80 ***	76	87	1,4 ***	1,7
Medelvärde	26	48	83	79	87	2,8	2,1
Probvärde	0,012	0,001	0,001	0,344	0,412	0,001	0,096
LSD	4	4	4-6			1,4	

Tabell 11: Höstvete. Sjukdomsmottaglighet 2021 - 2025. Resultaten är tagna från ekologiska sortförsök, samt från konventionella obehandlade försök i höstvete. Antal försök i parantes. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	ekologiska försök, 2021 - 2025				konventionella försök, 2021 - 2025			
	Mjöldagg, %	Brunrost, %	Gulrost, %	Svartpricksjuka, %	Mjöldagg, %	Brunrost, %	Gulrost,%	Svartpricksjuka, %
Etana	1 (7)	1 (9)	0 (10)	2 (8)	3 (9)	11 (10)	2 (23) ***	23 (14) ***
Informer	0 (7)	0 (9)	0 (10)	2 (8)	2 (9)	7 (10)	1 (23) ***	8 (14) *
Kask	0 (1)	1 (2)	0 (3)	2 (3)	1 (9)	9 (10)	5 (23) *	8 (14) *
Pondus	0 (3)	1 (4)	0 (5)	2 (5)	3 (9)	13 (10)	1 (23) **	3 (14) ***
SU Joran	0 (1)	0 (2)	0 (3)	2 (3)	0 (9)	3 (9)	2 (21) **	8 (12)
Probvärde	0,83	0,1	0,537	0,244	0,001	0,001	0,001	0,001
LSD					3-4	8-10	5-7	8-12

3.3 Sortbeskrivningar höstvete

Sortbeskrivningarna är hämtade både från konventionell och från ekologisk provning. Uppgifter om falltal och bakningsegenskaper är alltid hämtade från de konventionella försöken.

STAVA har resistens mot stinksot och dvärgstinksot. Stava är långstråig med god stråstyrka och har en ganska liten kärna, hög rymdvikt och hög proteinhalt. Stava har god vinterhärdighet. Avkastningen är bland de lägre i provningen.

FESTIVAL är en svenskförädlad höstvetesort som är resistent mot stinksot och dvärgstinksot. Festival är en medelstorkärnig sort med hög proteinhalt. Avkastningen är genomsnittlig, men sorten har god vinterhärdighet och pålitlig odlingssäkerhet.

KASK har visat på stor avkastning och hög proteinhalt i de konventionella försöken. Den hade hög råproteinhalt och mognade relativt sent. Sorten var mottaglig för gulrost.

INFORMER uppvisar hög avkastning i ekologiska odlingsförsök. Sorten är medelhög med god stråstyrka och hög marktäckning . Sorten har låg rymdvikt och stor kärna, genomsnittlig råproteinhalt och bra falltal. Informer har visat god motståndskraft mot sjukdomar.

ETANA har haft hög avkastning i de ekologiska försöken. Etana är kortvuxen med bra stråstyrka och är den tidigast mognande sorten i det aktuella ekokologiska segmenet. Etana har upprättväxande blad vilket skiljer den från många andra sorter. Rymd- och tusenkornvikt samt falltal och proteinhalt är höga. Etana är något känslig för brunrost och svartpricksjuka.

PONDUS är en kortstråig sort med mycket hög avkastning. Sorten har medelhög tusenkornvikt men falltal och råproteininnehållet ligger på en låg nivå. Stärkelsehalt är högst och den mognade relativt sent i flerårssnittet. Sorten har viss mottaglighet för brunrost.

SU JORAN har visat god till hög avkastning i ekologiska försök . Sorten är relativt kort, med god stråstyrka och ett stabilt bestånd. Råproteininnehållet ligger på en medelhög nivå, och mognaden är medeltidig. SU Joran har uppvisat god motståndskraft mot sjukdomar.

BRIGHT povades för första gången i ekologiska försök 2025. Sorten är en tydlig kärnfyllare med snabb mognad och hög tendas att bilda stora kärnor/ax. Bright bygger sin avkastning främst genom hög tusenkornvikt och uppvisar god proteinhalt.

VALHAL provades för första gången i ekologiska försök 2025. Den är en långstrå sort som har ett brett såfönster och därför lämpar sig för tidigt sådd. Sorten har en hög resistens mot gulrost.

SORTBLANDNING bestående av Stava och Kask. Blandningen visade en stabil genomsnittlig avkastning och har haft tendens till något senare mognadstid än enskilda sorter under försöksperioden. Beståndet utvecklades jämnt och gav god odlingssäkerhet.

3.4 Resultat höstråg/rågvete

Avkastningen i Skåne var nästan dubbel så högt än i Östergötland (tabell 12). Alla rågvete- och höstrågvetesorterna i Skåne avkastade också högre än i Västergötland förutom rågvetesorten Bilboquet som hade samma avkastningsnivå i båda områden. Tributo hade högre avkastning än andra rågvetesorter över alla områden och KWS Receptor var högst avkastande höstrågsorten över alla områden. Mätarsorten Probus visar något högre avkastning än medelvärden i båda Västergötland och Östergötland men hade något lägre avkastning än medelvärden i Skåne (tabell 12).

I medel över försöken fanns det tydliga sortskillnader för SU Bebop och Tributo men det fanns inga sortskillnader i femårssnittet (tabell 13).

Tributo hade lägre rymdvikt och KWS Receptor hade betydligt lägre råproteinhalt än andra sorter (tabell 12). Bilboquet hade störst tusenkornvikt och högst planttäthet även i femårssnittet (tabell 14). Det har inte funnits signifikanta skillnader i vinterhärdighet, stråstyrka och mognadstid varken 2025 eller i flerårssnittet. Dock tenderade Bilboquet mogna någon dag senare och tenderar till bättre stråstyrka än Probus.
Generellt hade rågvetesorterna lägre rymdvikt än rågsorterna i båda 2025 och femårssnittet (tabell 14).

Det började 2024 i höstråg och rågvete med mätningar relaterade till ogräskonkurrensförmågan och -tolerans. Generellt har det inte funnits signifikanta skillnader i sorternas marktäckning, varken 2025 eller i flerårssnittet. Tadeus hade lägre marktäckning DC 31-45 än Probus och Bilboquet. Bilboquet har varit dock längst av rågvetesorterna vid slutet stråskjutning/början axets vidgning och full utvuxen bestånd i femårssnittet.
Vid fullt utvuxen bestånd var SU Bebop tydlig längst. I 2025 och flerårssnittet har den nytillkommande rågsorten sen 2024 SU Bebop varit längst när den var fullt utvuxen. KWS Receptor hade dock störst marktäckning vid DC 37-45 i 2025.
Rågvetesorterna skiljde sig mer än höstrågsorterna med hänsyn till skottställning och bladställning (tabell 15). I femårssnittet fanns det tydliga sortskillnader för beståndshöjd för Bilboquet, KWS Receptor och SU Bebop. Sammanlagt bedöms att SU Bebop och Probus bra ogräskonkurrensförmåga (tabell 16).

Sjukdomsangreppen i de ekologiska sortförsöken i rågvete och höstråg var låga och därför kompletterades resultaten med resultat från konventionella obehandlade försöken. Bilboquet visar bra motståndskraft mot mjöldagg medan Probus är betydligt känsligare för den. Samtliga rågvetesorter har bra motståndskraft mot gulrost och brunrost (tabell 17).

Tabell 12: Höstråg och rågvete. Avkastning samt kvalitets- och odlingsegenskaper, medel av tre försök i 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (ref) för medelvärden över samtliga ingående försök (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Avkastning, kg/ha (15 % vh)				Kvalitets- och odlingsegenskaper					
	Sverige	LB	Rx	E	Rymdvikt, g/l	Tusenkornvikt, g	Råprotein, % av ts	Planttäthet vår, %	Stråstyrka, %	Mognadstid, dagar
Probus	7266 ^{ref}	8720 ^{cd}	7884 ^{c}	5193 ^{c}	726 (3) ^{ref}	48,3 (3) ^{ref}	10,4 (3) ^{ref}	96 (3) ^{ref}	99 (3) ^{ref}	316 (2) ^{ref}
Bilboquet	7712	8584 ^{de}	8902 ^{ab}	5650 ^{b}	741 (3)	52,8 (3) **	10,3 (3)	96 (3)	99 (3)	319 (2)
Tributo	8686 **	10167 ^{a}	9468 ^{a}	6422 ^{a}	706 (3) *	54 (3) ***	9,2 (3) **	94 (3)	99 (3)	317 (2)
Tadeus	7398	8796 ^{bcd}	8025 ^{bc}	5373 ^{bc}	735 (3)	51,3 (3) *	10,2 (3)	94 (3)	99 (3)	313 (2)
KWS Receptor	8118	10166 ^{a}	7920 ^{bc}	6269 ^{a}	753 (3) **	39 (3) ***	6,7 (3) ***	96 (3)	96 (3)	313 (2)
KWS Emphor	7295	9447 ^{abc}	7019 ^{cd}		744 (2)	40,1 (2) ***	7,1 (2) ***	94 (2)	98 (2)	311 (1)
SU Bebop	6231 *	7784 ^{e}	6147 ^{d}	4763 ^{d}	760 (3) ***	39,4 (3) ***	7,6 (3) ***	94 (3)	97 (3)	315 (2)
KWS Fidalgor	7796	9586 ^{ab}	7582 ^{c}	6219 ^{a}	759 (3) ***	41,4 (3) ***	7,6 (3) ***	93 (3)	98 (3)	313 (2)
Medelvärde	7563	9156	7868	4986	740	45,8	8,6	95	98	315
Probvärde	0,005	<0,001	<0,001	0,005	0,001	0,001	0,001	0,539	0,518	0,557
LSD	963-1092	8,2	10,1	3	17-19	2,9-3,3	0,7-0,8			

Tabell 13: Höstråg. Avkastning 2021 - 2025 i olika områden. Avkastning av mätaren och relativtal av resterande sorter redovisas (mätarsorten = 100). Antal försök i parantes. Mätarsorten: Probus. 2022 och 2023 fanns det bara ett godkända försök, därför redovisas inga medeltal för dessa år. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Område, medel 2021 - 2025					År, medel Sverige		
	Sverige	A-B	D-F	B	D-E	2021	2024	2025
Probus	7074 (9)^{ref}	7428 (5)^{ref}	6619 (4)^{ref}	7105 (4)^{ref}	5772 (3)^{ref}	6115 (2)^{ref}	6461 (2)^{ref}	7266 (3)^{ref}
Bilboquet	7455 (9)	7905 (5)	6879 (4)	7736 (4)	5836 (3)	7167 (2)	5989 (2)	7712 (3)
KWS Receptor	7561 (6)	8049 (3)	7038 (3)	7228 (2)	6159 (3)		6422 (2)	8118 (3)
SU Bebop	6339 (5)	6774 (2)	5758 (3)	6658 (1)	4949 (3)		5857 (2)	6231 (3)
Medelvärde	7107	7539	6574	7182	5679	6641	6182	6591
Probvärde	0,11	0,222	0,178	0,409	0,498	0,303	0,516	0,169

Tabell 14: Höstråg. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021-2025. Antal försök i parantes. Mätarsorten: Probus. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Rymdvikt, g/l	Tusenkornvikt, g	Råprotein, % av ts	Planttäthet vår, %	Stråstyrka, %	Mognadstid, dagar
Probus	719 (9) ^{ref}	43,4 (9) ^{ref}	10,6 (9) ^{ref}	93 (9) ^{ref}	85 (9) ^{ref}	311 (6) ^{ref}
Bilboquet	705 (9)	43,8 (9)	10,2 (9)	95 (9)	93 (9)	313 (6)
KWS Receptor	746 (6) *	34,1 (6) **	7,4 (6) ***	94 (6)	85 (6)	311 (4)
SU Bebop	751 (5) *	35,4 (5) **	8 (5) ***	93 (5)	88 (5)	310 (4)
Medelvärde	730	39,2	9	94	88	311
Probvärde	0,017	0,003	0,001	0,789	0,573	0,575
LSD	22-31	3,6-5,2	0,6-0,9			

Tabell 15: Höstråg. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans. Medel över tre försök 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Probus	28^{ref}	44^{ref}	93^{ref}	83^{ref}	83^{ref}	2,9^{ref}	3,4^{ref}
Bilboquet	29	58	119***	81	84	2,7	3,7
Tadeus	24	46	89	78	81	3,7*	2,5
Tributo	29	49	93	79	87	2,4	4,3
KWS Receptor	37*	78**	133***	83	88	2,3*	3,7
KWS Emphor	40*	82*	134***	82	83	1,8**	3,8
SU Bebop	38*	78**	142***	83	83	2**	3,7
KWS Fidalgor	38*	79**	129***	82	84	1,4***	3,2
Medelvärde	33	64	116	81	84	2,4	3,5
Probvärde	0,008	0,012	0,001	0,424	0,436	0,001	0,33
LSD	9-10	24-28	8-9			0,6-0,7	

Tabell 16: Höstråg och rågvete. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans under 2021-2025. För graderingar i DC 31 - 32 och DC 37 - 45 föreligger resultat från totalt fyra till fem försök från 2024 - 2025. För beståndshöjd i DC 65 föreligger resultat från upp till nio försök för 5-års perioden 2021 - 2025. Antal försök i parentes. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår %		Skottställning, 1–9	Bladställning, 1–9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Probus	29 (4)^{ref}	47 (5)^{ref}	90 (9)^{ref}	85 (4)^{ref}	83 (5)^{ref}	2,7 (4)^{ref}	2,3 (5)^{ref}
Bilboquet	27 (4)	54 (5)	111 (9)***	83 (4)	78 (5)	3,2 (4)	2,4 (5)
KWS Receptor	37 (4)*	71 (5)**	127 (6)***	83 (4)	79 (5)	2,3 (4)	2,7 (5)
SU Bebop	38 (4)*	72 (5)**	138 (5)***	84 (4)	78 (5)	1,8 (4)	2,6 (5)
Medelvärde	33	61	116	84	79	2,5	2,5
Probvärde	0,025	0,015	0,001	0,855	0,786	0,238	0,738

Tabell 17: Höstråg och rågvete. Sjukdomsmottaglighet 2021 - 2025. Resultaten är tagna från ekologiska sortförsök, samt från konventionella obehandlade försök i höstråg. Antal försök i parantes. Mätarsort: Probus. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	ekologiska försök, 2021 - 2025			konventionella försök, 2021 - 2025		
	Mjöldagg, %	Brunrost, %	Gulrost, %	Mjöldagg, %	Brunrost, %	Gulrost, %
Probus	4 (6)	0 (6)	0 (5)	19 (12) *	0 (2)	1 (6)
Bilboquet	4 (6)	0 (6)	0 (5)	10 (12)	0 (2)	2 (6)
Probvärde	0,841	0,142	0,55	0,001	0,041	0,001
LSD				8-9	11-15	11-13

3.5 Sortbeskrivningar höstråg/rågvete

Sortbeskrivningarna är hämtade både från konventionell och från ekologisk provning. Uppgifter om falltal är alltid hämtade från de konventionella försöken.

PROBUS är ett polsk höstrågvete som har provats i ekologiska sortförsöken sedan 2018. Probus har genomsnittlig avkastning, båda i konventionell och ekologisk provning och har hög råproteinhalt och hög rymdvikt. Tusenkornvikt är medelhög. Sorten övervintrar bra, den är kortvuxen med bra stråstyrka och mognade något tidigare än andra rågvete i provningen. Sorten visar bra motståndskraft mot gulrost i båda ekologiska och konventionella försöken.

BILBOQUET är ett högavkastande höstrågvete som mognade något senare än andra sorter som provades. Sorten kombinerar långt strå och med hög stråstyrka i de ekologiska försöken och är bland de längsta och stråstyvaste även i det större konventionella segmentet. Den har lägre rymdvikt och något lägre proteinhalt. Sorten har bra motståndskraft mot mjöldagg i båda ekologiska och konventionella försöken.

TADEUS provades för första gången i ekologiska försök 2025. Den visar vara högavkastande och hade god stråstyrka och låg rymdvikt som kommer tillkommer efter bra vinterhardighet.

TRIBUTO provades för första gången i ekologiska försök 2025. Den var högst avkastande sorten och visar även ett starkt strå och medeltidig mognad.

KWS RECEPTOR har något högre avkastning bland de provade rågsorterna. Sorten är en av de kortare rågsorterna i segmentet. Den har genomsnittlig råproteinhalt och låg tusenkornvikt.

KWS BERADO är en hybridrågsort med genomsnittlig till hög avkastning i de konventionella försöken dock presterade den inte lika bra i de ekologiska försöken där den haft relativt lägre avkastning. Den är kortvuxen, har har låg tusenkornvikt, högt falltal och genomsnittlig råproteinhalt.

SU BEBOP Sorten har haft relativt låg avkastning i de konventionella försöken och hade lägst avkastning i de ekologiska försöken. Den har hög rymdvikt, tusenkornvikt och råproteinhalt både i ekologiska försök 2025 och i de konventionellt flerårsnittet.

KWS FIDALGOR provades för första gången i ekologiska försök 2025. Sorten har en högre avkastning än andra sorter och visar en hög tusenkornsvikt. Den har ett bra sjukdomsprofil, är kort till medellång i växtlängd.

KWS EMPHOR provades för första gången i ekologiska försök 2025. Den presenterar hög avkastningsförmåga av båda spannmål och halm och har en stark motståndskraft mot brunrost. Den kombinerar god stråstyrka med stabil produktion över olika jordtyper och bra torktolerans.

4 Vårsäd

4.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök

Odlingsförutsättningar och skötsel av försöken i vårsäd redovisas i tabell 18. Samtliga grödor såddes samtidigt på respektive plats dock förekom det olika skördetidpunkter i Skåne. Havre- och vårveteförsöket i Östergötland skördades inte. Försöken i Östergötland radhackades två gånger mot ogräs, försöken i Västergötland radhackades en gång. Försöken i Skåne ogräsharvades en gång efter uppkomsten. Det har varit relativt torrt på våren vilket tillåt en tidig sådd. Försöken i Östergötland fick mycket regn i juli (figur 3).

Tabell 18: Odlingsförutsättningar och skötsel av de ekologiska sortförsöken i vårsäd 2025. vk = vårkorn, he = havre, vv = vårvete.

Plats	Sådd	Skörd	Jordart	Förfrukt	Förförfrukt	Gödning
Skåne	2025-04-01	2025-08-01 (vk) 2025-08-07 (he) 2025-08-21 (vv)	sandlättlera	Höstråg	Höstraps	3 t Lyckeby Grow + 0,6 t pelleterad kycklingsgödsel 4-2-2
Västergötland	2025-04-10	2025-08-12 (samtliga)	svagt lerig sand (mullfattig)	Höstråg	Höstraps	30 t rötrest (flytande)
Östergötland	2025-04-15	2025-08-26 (bara vk)	svagt gyttjig mellanlera	Höstspelt	Höstspelt	3x 0,25 t Biofer 10-3-1

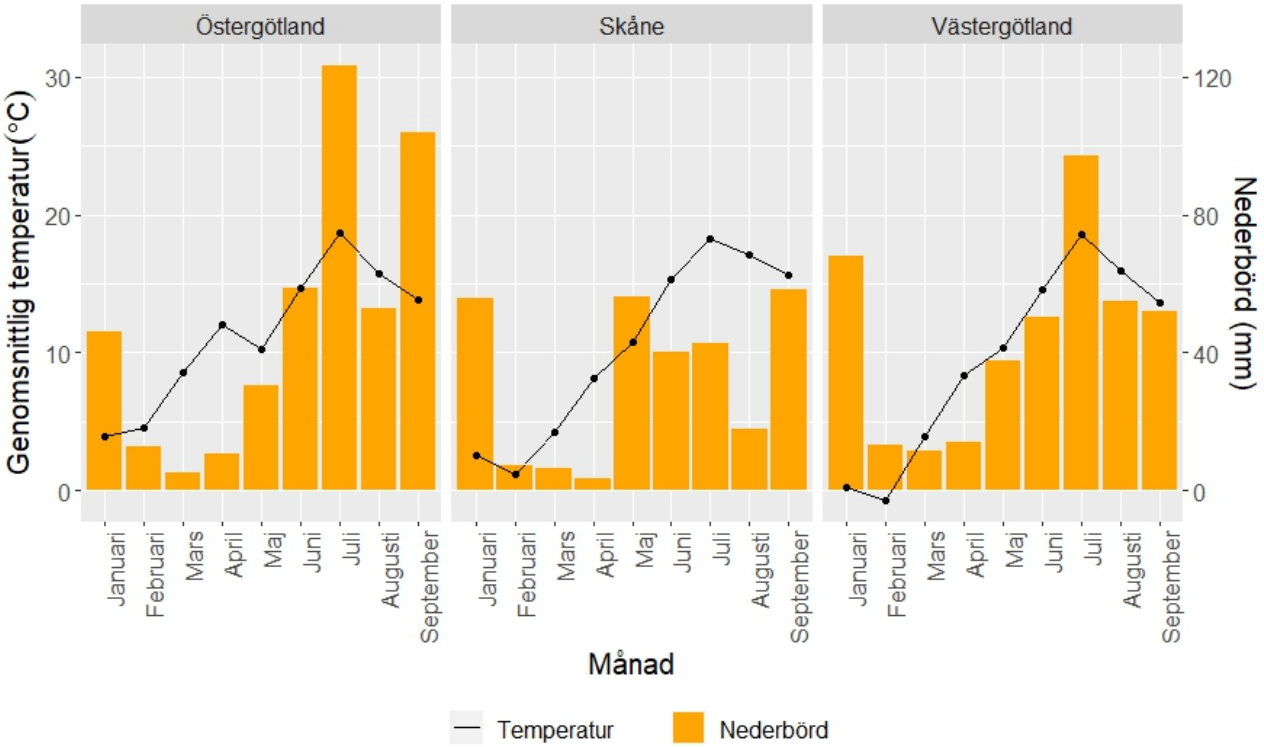

Figur 3: Genomsnittlig temperatur och nederbörd för försöksplatserna av vårsäd. Väderstationer: Sandby gård Lantmet (Skåne), Fornåsa Lantmet (Östergötland), Vinninga Lantmet (Västergötland).

Tyvärr fanns det **ingen vårvete sammanställning 2025** eftersom ett försök var kasserat och de två andra vårveteförsöken hade för störa variationen i data för att resultaten skulle kunna användas för att jämföra de olika sorterna (tabell 2).

4.2 Resultat vårkorn

Den tidiga tvåradssorten Anneli misgynnades av senare skörd och avkastade låg i flerårssnittet, hade låg stråstyrka och problem med stråbrytningen. Dessa resultat bör därför tolkas med varsamhet (tabell 20 och tabell 21).

Av sorterna som provades under minst två år hade Laureate och KWS Thalis i flerårsmedel högst avkastning, Prospect hade genomsnittlig avkastning och, Blixen, Skyway och Anneli hade relativt låg avkastning. Blixen avkastade relativt bättre i söder. (Tabell 20)
Resultaten från 2025 följer i stort sett samma mönster. Den nya sorten NOS Holtgaard var bland de högst avkastande sorter på samtliga platser och i medel. Likaså den nya sorten Firefoxx som förutom i Skåne var bland de högst avkastande sorterna under 2025. (Tabell 19)

I flerårssnittet hade Laureate lägre rymdvikt än resterande maltsorterna medan fodersorterna Anneli och Blixen hade störst respektive lägst rymdvikt. Prospect hade tydligt lägst och Laureate störst tusenkornvikt. I flerårssnittet fanns det inga tydliga skillnader i råproteinhalt, stärkelsehalt och kärnfraktionen mellan maltsorterna. Bara fodersorten Anneli hade högre råproteinhalt, lägre stärkelsehalt och mindre andel stora kärnor än maltsorterna. (Tabell 21)
Resultaten för 2025 följer i stort sett samma mönster dock var skillnaderna i råproteinhalten tydligare mellan sorterna med Laureate som sort med lägst råproteinhalt, signifikant lägre än Prospect. De nya sorterna Firefoxx och NOS Holtgaard hade relativ låg rymdvikt. Firefoxx hade tydligt störst tusenkornvikt medan NOS Holtgaard hade genomsnittlig tusenkornvikt. Både sorter hade låg råproteinhalt och en stärkelsehalt som var på samma nivå som de flesta andra sorter. Det har inte funnits tydliga sortskillnader i kärnfraktion under 2025. (Tabell 19)

I flerårssnittet hade KWS Thalis tidigare mognad än Blixen, Laureate och Skyway. Anneli mognade tidigast. Det fanns inga tydliga skillnader i stråstyrka dock hade Anneli som tidigast mognande sort en tendens till lägre stråstyrka. Anneli hade dessutom högst stråbrytning och även Skyway hade viss stråbytning. Inga skillnader fanns i axbrytning. (Tabell 21)
Resultaten för 2025 följer i stort sett samma mönster. De nya sorterna Firefoxx och NOS Holtgaard hade relativ sen mognad och bra stråstyrka. NOS Holtgaard hade viss tendens till stråbrytning dock var skillnaderna inte signifikanta. (Tabell 19)

När det gäller parametrar relaterade till ogräskonkurrens och -tolerans så hade den tidiga sorten Anneli längst strå vid början av stråsjuktningen och vid fullutvuxet bestånd. Det fanns inga tydliga skillnader mellan resterande sorter. Samtliga sorter hade jämförbar marktäckning och skottställning. Bladställningen var mer upprätt i KWS Thalis jämfört med resterande sorter. (Tabell 23)
Resultaten för 2025 följer ungefär samma mönster. De nya sorterna hade genomsnittlig strålängd som var jämförbar med de flesta sorterna förutom Anneli som var tydlig längre än resterande sorter. Dessutom fanns det inga tydliga sortskillnader i marktäckning och växtsättet. (Tabell 22)

Det har inte funnits tydliga sortskillnader i mottaglighet för mjöldagg och kornets bladfläcksjuka, varken i de ekologiska eller de konventionella försöken. Anneli hade något högre mottaglighet för kornrost. (Tabell 24)

Tabell 19: Vårkorn. Avkastning, kvalitets- och odlingsegenskaper 2025 i enskilda försök samt medel över tre försök. Olika bokstäver signalisera signifikanta skillnader mellan medelvärden för enskilda försök. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Avkasnting, kg/ha 15 % vh				Rymdvikt, g/l	Tusenkorn-vikt, g	Råprotein, % av TS	Stärkelse % av TS	Kärnfraktion, diam > 2,5mm	Mogndastid, dagar	Stråstyrka %	Stråbrytning, %
	LB	E	Rx	Medel								
Prospect	5308^{bc}	5153^{b}	7919^{ab}	6127^{ref}	679^{ref}	$49{,}2^{ref}$	$9{,}8^{ref}$	$64{,}8^{ref}$	95^{ref}	113^{ref}	95^{ref}	3^{ref}
KWS Thalis	5518^{ab}	5325^{ab}	7181^{cd}	6008	678	51	9,4	65,1	96	110	95	7
Blixen	5315^{bc}	4654^{c}	7290^{bc}	5753	664^{*}	$51{,}7^{*}$	9,5	64,5	96	114	96	11
Anneli	4765^{d}	4680^{c}	6564^{d}	5336^{**}	699^{**}	$51{,}8^{*}$	$11{,}4^{***}$	$62{,}8^{**}$	93	107^{*}	92	30
Laureate	5450^{bc}	5316^{ab}	8305^{a}	6357	662^{**}	53^{***}	$9{,}1^{**}$	65,1	97	113	96	12
Skyway	5304^{bc}	4720^{c}	7789^{abc}	5938	684	$52{,}1^{**}$	9,5	64,8	97	117	95	14
Firefoxx	5278^{c}	5452^{a}	7756^{abc}	6162	668	$54{,}7^{***}$	$9{,}2^{*}$	64,9	96	115	98	6
NOS Holtgaard	5694^{a}	5424^{ab}	7682^{abc}	6267	670	$51{,}5^{*}$	$9{,}2^{*}$	65,3	93	117	97	24
Medelvärde	5329	5090	7561	5993	675	51,9	9,6	64,7	95	113	95	13
Probvärde	<0,001	<0,001	<0,001	0,013	0,001	0,002	0,001	0,013	0,168	0,045	0,502	0,235
LSD	222	289	641	497	12	1,9	0,6	1,2	x	6		

Tabell 20: Vårkorn. Avkastning 2021 - 2025 i olika områden. Avkastning av mätaren och relativtal av resterande sorter redovisas (mätarsorten = 100). Antal försök i parantes. 2024 fanns godkända skördesiffror från bara ett försök, därför redovisas ärsvisa data inte för detta år. Bara led utan extra svavelgiva ingår från 2024 . Mätarsorter: 2021 - 2023 Crescendo, 2024 RGT Planet, 2025 Prospect. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Område, medel 2021 - 2025						År, medel Sverige			
	Sverige	A-B	D-F	A	B	D-E	2021	2022	2023	2025
Prospect	4559^{ref} (12)	4496^{ref} (7)	5106^{ref} (5)	4800^{ref} (4)	3954^{ref} (3)	5106^{ref} (5)	3590^{ref} (3)	6014^{ref} (3)	3194^{ref} (2)	6127^{ref} (3]
KWS Thalis	103 (6)	110* (3)	97 (3)	108 (2)	113 (1)	97 (3)			117* (2)	98 (3)
Blixen	96 (4)	104 (1)	92 (3)	103 (1)		92 (3)				94 (3)
Anneli	92* (12)	96 (7)	88* (5)	97 (4)	95 (3)	88* (5)	98 (3)	91 (3)	100 (2)	87* (3)
Laureate	107* (9)	109** (5)	104 (4)	107 (3)	115 (2)	104 (4)		103 (3)	119* (2)	104 (3)
Skyway	98 (6)	98 (3)	97 (3)	100 (2)	93 (1)	97 (3)			97 (2)	97 (3)
Medelvärde	4535	4625	4919	4920	4081	4919	3561	5899	3409	5920
Probvärde	0,008	0,004	0,036	0,114	0,182	0,036	0,435	0,199	0,015	0,036
LSD	280-443	251-569	448-578			448-578			367	570

Tabell 21: Vårkorn. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025. Bara led utan extra svavelgiva ingår från 2024. Mätarsorter: 2021 - 2023 Crescendo, 2024 RGT Planet, 2025 Prospect. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Antal försök	Rymdvikt, g/l	Tusenkorn-vikt, g	Råprotein, % av TS	Stärkelse % av TS	Kärnfraktion, diam > 2,5mm	Mogndastid, datum	Stråstyrka %	Stråbrytning, %	Axbrytning, %
Prospect	9 - 12	665^{ref}	48,2^{ref}	11,5^{ref}	61,3^{ref}	94^{ref}	100^{ref}	96^{ref}	3^{ref}	8^{ref}
KWS Thalis	4 - 6	664	50,7*	11,1	61,7	94	98	95	4	8
Blixen	2 - 4	649*	50,6	11,1	61,4	95	102	94	6	8
Anneli	9 - 12	672	49,2	12,8***	59,9***	92*	96***	86	25***	7
Laureate	7 - 9	650*	51,8**	11*	61,8	95	102	95	6	9
Skyway	4 - 6	663	50,5	11,4	61,5	95	102	93	12	9
Medelvärde		661	50,2	11,5	61,3	94	100	93	9	8
Probvärde		0,015	0,046	0,001	0,001	0,027	0,001	0,207	0,003	0,993
LSD		11 - 16	2 - 3	0,4 - 0,6	0,6 - 0,9	2 - 3	3 - 4		11 - 18	

4.3 Sortbeskrivningar vårkorn

PROSPECT är en maltkorn med god avkastning. Sorten är medelhög i jämförelse till andra sorter i det ekologiska segmentet, har god stråstyrka och låg benägenhet för stråbrytning. Prospect har låg tusenkornvikt, genomsnittlig rymdvikt, råprotein- och stärkelsehalt.

KWS THALIS är en tysk maltkorn med hög avkastning. Den har genomsnittlig rymdvikt, tusenkornvikt och stärkelsehalt samt låg råproteinhalt. KWS Thalis är kortvuxen, har god stråstyrka och låg benägenhet för stråbrytning. Sorten mognar något tidigare än andra maltsorter i det ekologiska segmentet.

BLIXEN är en foderkorn som har provats under två år i de ekologiska försöken. Blixen har haft genomsnittlig avkastning med dock med högre avkastning i södra Sverige. Sorten är kortvuxen, har god stråstyrka och låg benägenhet för stråbrytning. Sorten har låg rymdvikt samt råproteinhalt och genomsnittlig tusenkornvikt samt stärkelsehalt. Den tillhör sorterna med senare mognad i det ekologiska segmentet.

ANNELI en svensk tvåradssort avsedd för foder som har tidig mognad och långt strå. Sortens avkastning är förhållandevis låg. I de ekologiska försöken där det annars mest var med senare maltsorter hade Anneli något lägre stråstyrka samt högre stråbrytning vilket förmodligen missgynnades av en för sorten för sen skörd. Resultaten från den konventionella försöken i tidiga vårkorn tyder inte på sämre stråegenskaper än andra tidiga sorter. Sorten var något känsligare för kornrost.

LAUREATE är en engelsk maltsort med mycket hög avkastning. Sorten är relativ kortvuxen med goda stråegenskaper. Sorten har låg rymdvikt men stor tusenkornvikt samt låg råproteinhalt.

SKYWAY är ett danskt maltkorn som är relativ högvuxen. Sorten har genomsnittlig avkastning och bra stråstyrka. Sorten har medelhög tusenkornvikt och rymdvikt samt genomsnittliga råproteinhalt och stärkelsehalt.

FIREFOXX är ett tyskt maltkorn som provades för första gången i de ekologiska försöken under 2025. Sorten var då bland de högstavkastande sorterna och hade störst tusenkornvikt av samtliga sorter i provningen. Den hade relativ låg rymdvikt samt låg råproteinhalt. Firefoxx hade relativ kort strå med bra stråstyrka och låg stråbrytning.

NOS HOLTGAARD är en dansk ekologisk vårkornsort avsedd för malt och foder. Den provades fört första gången i de ekologiska försöken 2025 och är den första ekologiska vårkornsorten i provningen. Avkastningen var bland de högsta i provningen. Sorten hade låg råproteinhalt och hög stärkelsehalt och i övrigt genomsnittlig kärnkvalitet jämfört med resterande sorter i provningen. Sorten mognade relativ sent i försöken, hade medellångt strå med god stråstyrka.

Tabell 22: Vårkorn. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans. Medel över tre försök 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår, %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65-69	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Prospect	28^{ref}	43^{ref}	68^{ref}	81^{ref}	81^{ref}	$2{,}6^{ref}$	$3{,}3^{ref}$
KWS Thalis	32	50^{**}	65	77	81	2,4	2,4
Blixen	28	45	64	74	78	2,9	2,9
Anneli	39^{***}	60^{***}	78^{***}	77	85	2	3,4
Laureate	29	46	69	77	80	2,8	3,6
Skyway	32^{*}	49^{**}	68	77	79	2,6	3,4
Firefoxx	32	48^{*}	66	73	80	2,1	3,1
NOS Holtgaard	29	45	67	83	82	2,9	3,8
Medelvärde	31	48	68	78	81	2,5	3,2
Probvärde	0,009	0,001	0,001	0,629	0,113	0,147	0,719
LSD	5	4	5				

Tabell 23: Vårkorn. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans 2021 - 2025. För graderingar i DC 31 - 32 och DC 37 - 45 föreligger resultat från totalt fyra till fem försök från 2023 - 2025. För beståndshöjd i DC 65 föreligger resultat från upp till tretton försök för 5-års perioden 2021 - 2025. Mätarsorter: 2021 - 2023 Crescendo, 2024 RGT Planet, 2025 Prospect. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår, %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65-69	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Prospect	24^{ref}	43^{ref}	66^{ref}	81^{ref}	79^{ref}	$2{,}8^{ref}$	$2{,}9^{ref}$
KWS Thalis	28	49	63	79	79	2,4	2^{*}
Blixen	25	43	62	77	76	3	2,7
Anneli	31^{**}	52	72^{***}	80	81	2,5	3
Laureate	25	44	65	79	79	2,7	3
Skyway	27	47	68	79	78	2,8	3
Medelvärde	27	46	66	79	79	2,7	2,8
Probvärde	0,031	0,107	0,001	0,633	0,102	0,145	0,036
LSD	4-5		4-5				0,7-0,8

Tabell 24: Vårkorn. Sjukdomsmottaglighet 2021 - 2025. Resultaten är tagna från ekologiska sortförsök, samt från konventionella obehandlade försök i vårkorn. Antal försök i parantes. Mätarsorter: 2021 - 2023 Crescendo, 2024 RGT Planet, 2025 Prospect. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	ekologiska försök, 2021 - 2025			konventionella försök, 2021 - 2025		
	Mjöldagg, %	Kornrost, %	Kornets bladfläcksjuka, %	Mjöldagg, %	Kornrost, %	Kornets bladfläcksjuka, %
Prospect	0^{ref} (7)	8^{ref} (9)	1^{ref} (6)	0	20	16
KWS Thalis	0 (1)	8 (4)	7 (3)	0	19	17
Blixen		5 (2)	0 (1)	0	20	8
Annel i	5 (7)	12^{*} (9)	0 (6)	4	28^{*}	5
Laureate	0 (4)	5 (7)	0 (4)	0	19	7
Skyway	0 (1)	10 (4)	1 (3)	0	24	12
Medelvärde	1	8	2	3	21	11
Probvärde	0,484	0,045	0,251	0,450	0,024	0,082
LSD		4 - 7			9 - 10	

4.4 Resultat havre

Under 2025 hade Jacky högst avkastning på båda försöksplatser, i Östergötland avkastade Symphony lika högt. Även i medel över båda platser hade Jacky högst avkastning dock var skillnaden inte signifikant (tabell 25). I flerårssnittet fanns det ingen större skillnad mellan sorternas avkastning (tabell 26).

Av sorterna som provades flera år hade Eos lägst rymdvikt och tusenkornvikt båda under 2025 och i femårssnittet. Jacky hade högst rymdvikt följt av Delfin. I femårssnittet fanns det dock inga signifikanta skillnader mellan Jacky, Delfin, Symphony och WPB Mohair. Dem hade även liknande tusenkornvikt. Jacky hade högre råfetthalt än Symphony, WPB Mohair och Delfin i flerårssnittet med mindre tydlig skillnad 2025. Eos hade jämförbar råfetthalt med Jacky. Ridabu som provades första gången under 2025 hade lägst rymdvikt och tusenkornvikt men högst råfetthalt som var i nivå med Jacky. De nya sorterna Sonja och NOS Conrad hade genomsnittlig rymdvikt. Sonja hade låg tusenkornvikt i nivå med Eos medan NOS Conrad hade högst tusenkornvikt av samtliga sort 2025. (Tabell 25 och tabell 27)

Det fanns inga tydliga sortskillnader i mognadstid och stråstyrka. Symphony, WPB Mohair och Jacky hade hög stråbrytning och Delfin Samt Eos hade relativ låg stråbrytning under 2025 (tabell 25). Samma sortskillnader framkom även i flerårssnittet dock mindre tydligt (tabell 27). De nya sorterna i provningen Riadbu och Sonja framstod med väldig låg stråbrytning medan NOS Conrad var på genomsnittlig nivå.

Jacky var den mest högvuxna sorten av samtliga sorter vid alla utvecklingsstadier medan Eos var kortast. Resterande sorter som provades under flera år skilde sig inte i sina beståndshöjder. De nya sorterna Sonja och Ridabu var lika kortvuxna som Eos. NOS Conrad hade något högre beståndshöjd nådde dock inte upp till nivån av resterande sorter. Jacky hade högre marktäckning än resterande sorter vid slutet av stråskjutningen i flerårssnittet, i övrigt fanns det inga skillnader i marktäckningen mellan sorter. Sorterna skilde sig inte signifikant i skottställningen. I flerårssnittet fanns det inte heller signifikanta skillnader i bladställningen. Under 2025 graderats sorterna WPB Mohair och Ridabu högst i bladställningen medan Sonja och Delfin graderats relativt lågt. Det mer utbredda växtsättet av WPB Mohair och mindre utbredda växtsättet av Delfin syntes även i flerårssnittet fast inte lika tydligt. (tabell 28 och tabell 29)

Resultaten angående sjukdomsmottaglighet skiljer sig mellan de konventionella och ekologiska försöken. Från de ekologiska försöken framgår Jacky som något mer mottaglig för havrens bladfläcksjuka, medan den visade sig inte vara mer känsligt än resterande sorter i de konventionella försöken. Det har noterats väldig låga angrepp av mjöldagg och kronrost i de ekologiska försöken som inte visar på sortskillnader. Från de konventionella försöken framstår Symphony och Eos som något mer mottaglig för mjöldagg och Symphony och Jacky något mer mottaglig för Kronrost än resterande sorter. (Tabell 30)

Tabell 25: Havre. Avkastning, kvalitets- och odlingsegenskaper 2025. Olika bokstäver signalisera signifikanta skillnader mellan medelvärden för enskilda försök. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Avkastning, kg/ha 15 % vh			Kvalitets- och odlingsegenskaper, medel 2 försök					
	LB	Rx	Medel	Rymdvikt, g/l	Tusenkornvikt, g	Råfett, % av TS	Mognadstid, dagar	Stråstyrka, %	Stråbrytning, %
Symphony (mätare)	4928^{d}	6812^{a}	5870^{ref}	548^{ref}	$43{,}6^{ref}$	$5{,}7^{ref}$	117^{ref}	89^{ref}	56^{ref}
WPB Mohair	5241^{b}	5777^{bc}	5509	549	43,4	5,6	115	89	41
Delfin	5210^{b}	5959^{b}	5584	558	44,7	5,6	118	95	11^{*}
Ridabu	4940^{d}	5253^{cd}	5096	524^{***}	$37{,}1^{***}$	6^{*}	115	95	1^{**}
Eos	5152^{bc}	5777^{bc}	5464	538^{*}	$38{,}7^{***}$	5,8	119	94	12^{*}
Sonja	4944^{cd}	5763^{bc}	5354	544	$40{,}6^{*}$	5,5	115	96	3^{**}
Jacky	5623^{a}	6798^{a}	6211	561^{*}	43,2	$5{,}9^{*}$	117	87	40
NOS Conrad	5083^{bcd}	5111^{d}	5097	546	44,9	5,8	119	95	29
Medelvärde	5140	5906	5523	546	42	5,7	117	92	24
Probvärde	0,0001	0,0001	0,238	0,001	0,001	0,024	0,592	0,5	0,037
LSD	206	629		10	2,1	0,3			34

4.5 Sortbeskrivningar havre

SYMPHONY är en tysk havresort med hög dock varierande avkastning beroende på området. Sorten har hög tusenkornvikt, genomsnittlig rymdvikt och relativ låg råfetthalt. Sorten är högvuxen med god stråstyrka dock benägenhet för stråbrytning. Symphony har något högre mottaglighet för mjöldagg och kronrost.

DELFIN är en tysk sort med genomsnittlig avkastning, hög rymdvikt och tusenkornvikt och låg råfetthalt. Den har medellångt strå med god stråstyrka och en mindre benägenhet för stråbrytning. Sorten har bra motståndskraft mot de vanligaste sjukdomar.

EOS är en havresort avsedd för gryn med genomsnittlig avkastning. Sorten har låg rymdvikt och tusenkornvikt med hög råfetthalt. Sorten är kortvuxen och har god stråstyrka med en mindre benägenhet till stråbrytning. Den hade relativ låg marktäckning. Den har viss mottaglighet för mjöldagg men bra motståndskraft mot övriga sjukdomar.

JACKY är en högavkastande sort med både hög rymdvikt och hög tusenkornvikt samt hög råfetthalt. Sorten är högvuxen med bra stråstyrka dock har den viss benägenhet till stråbrytning liksom en del andra sorter i ekosortimentet. Den har högre marktäckning än resterande sorter. Jacky har viss mottaglighet för kronrost och bladfläcksjuka men väldig bra motståndskraft mot mjöldagg.

WPB MOHAIR har provats under två år i den ekologiska provningen. I dessa har sorten haft genomsnittlig avkastning och rymdvikt samt hög tusenkornvikt och låg råfetthalt. Den har bra stråstyrka dock viss benägenhet till stråbrytning som en del andra sorter i ekosortimentet. WPB Mohair är högvuxen med utbrett växtsätt gällande bladverket och den visade inte någon särskild mottaglighet för sjukdomar.

RIDABU Ridabu är en norsk sort som provades i de ekologiska försöken för första gången under 2025. Den har haft relativ låg avkastning i förhållande till andra sorter, låg rymdvikt och tusenkornvikt men hög råfetthalt. Stråstyrka har varit god och sorten hade väldig lite stråbrytning. Sorten var kortvuxen och hade ett utbrett växtsätt gällande bladverket.

SONJA Sonja provades för första gången i de ekologiska försöken under 2025. Den hade genomsnittlig dock varierande avkastning beroende på området. Sorten haft genomsnittlig rymdvikt och tusenkornvikt med relativ låg råfetthalt. Sonja är kortvuxen med god stråstyrka och väldig lite stråbrytning.

NOS CONRAD är en dansk sort och provades för första gången under 2025. Sorten har haft relativ låg avkastning i försöken, genomsnittlig rymdvikt, hög tusenkornvikt och medelhög råfetthalt. Sorten haft medellångt strå med god stråstyrka dock viss benägenhet till stråbrytning.

Tabell 26: Havre. Avkastning 2021 - 2025 i olika områden och år. Avkastning av mätaren och relativtal av resterande sorter redovisas (mätarsorten = 100). Antal försök i parantes. 2021 fanns godkända skördesiffror från bara ett försök, därför redovisas ärsvisa data inte för detta år. Mätarsort: 2021 - 2024 Galant, 2025 Symphony. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Område, medel 2020 - 2024			År, medel Sverige			
	Sverige	D-F	D-E	2022	2023	2024	2025
Symphony	4293^{ref} (9)	4368^{ref} (8)	4098^{ref} (7)	6306^{ref} (2)	2267^{ref} (2)	3308^{ref} (2)	587^{ref} (2)
WPB Mohair	96 (4)	94 (3)	93 (3)			97 (2)	94 (2)
Delfin	100 (9)	99 (8)	99 (7)	105 (2)	92 (2)	101 (2)	95 (2)
Eos	99 (9)	98 (8)	98 (7)	101 (2)	97 (2)	103 (2)	93 (2)
Jacky	104 (5)	102 (4)	102 (4)		99 (1)	99 (2)	106 (2)
Medelvärde	4287	4304	4030	6429	2202	3306	5728
Probvärde	0,484	0,605	0,667	0,317	0,957	0,978	0,414
LSD							

Tabell 27: Havre. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021- 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Antal försök	Rymdvikt, g/l	Tusenkorn-vikt, g	Råfett, % av TS	Mogndastid, dagar	Stråstyrka %	Stråbrytning %
Symphony	8-9	535^{ref}	$41{,}4^{ref}$	$5{,}5^{ref}$	108^{ref}	86^{ref}	23^{ref}
WPB Mohair	4	532	41,2	5,5	108	85	23
Delfin	8-9	534	41,4	5,5	110	87	13
Eos	8-9	522^{**}	$36{,}4^{***}$	5,6	110	87	9
Jacky	5	543	40,8	$5{,}8^{**}$	109	86	21
Medel		533	40,2	5,6	106	86	18
Probvärde		0,002	0,001	0,049	0,103	0,704	0,305
LSD		9-11	1,7-2,4	0,2-0,3			

Tabell 28: Havre. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans. Medel över två försök 2025. Marktäckning i DC 31-32 samt skottställning graderades bara i försöket i Västergötland (Rx). Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$). Olika bokstäver signalisera signifikanta skillnader mellan medelvärden för enskilda försök.

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår, %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65-69	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
	bara Rx			bara Rx			
Symphony	39^{a}	60^{ref}	98^{ref}	45	84^{ref}	1	$3{,}8^{ref}$
WPB Mohair	38^{ab}	62	98	42	83	1	4,5
Delfin	38^{ab}	61	96	46	83	1	2,5
Ridabu	32^{d}	51^{**}	83^{**}	40	80	1	4,5
Eos	35^{bc}	53^{*}	89	48	81	1	2,8
Sonja	33^{cd}	53^{*}	84^{**}	40	81	1	$1{,}8^{*}$
Jacky	39^{a}	64	102	46	88	1	3,3
NOS Conrad	36^{bc}	57	94	40	81	1	3,3
Medelvärde	36	58	93	43	83	1	3,3
Probvärde	<0,001	0,003	0,012	0,321	0,475		0,034
LSD	3	5	9				1,6

Tabell 29: Havre. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans 2021- 2025. För graderingar i DC 31 - 32 och DC 37 - 45 föreligger resultat från totalt tre till sex försök från 2023 - 2025. För beståndshöjd i DC 65 föreligger resultat från upp till åtta försök för 5-års perioden 2021 - 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår, %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65-69	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Symphony	42^{ref}	51^{ref}	85^{ref}	60^{ref}	69^{ref}	$2{,}5^{ref}$	$2{,}8^{ref}$
WPB Mohair	41	52	85	58	69	2,4	3,4
Delfin	40	51	85	60	69	2,9	2,3
Eos	37	47^{*}	80^{**}	59	67	2,6	2,4
Jacky	44	56	91^{**}	61	74^{*}	2,9	3
Medel	41	51	85	60	70	2,7	2,8
Probvärde	0,195	0,036	0,001	0,497	0,009	0,498	0,170
LSD		5 - 6	4 - 5		4		

Tabell 30: Havre. Sjukdomsmottaglighet 2021 - 2025. Resultaten är tagna från ekologiska sortförsök, samt från konventionella obehandlade försök i havre. Antal försök i parantes. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten Symphony i ekologiska försöken (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	ekologiska försök, 2021-2025			konventionella försök i havre, 2021 - 2025		
	Mjöldagg, %	Kronrost, %	Havrens bladfläcksjuka, %	Mjöldagg, %	Kronrost, %	Havrens bladfläcksjuka, %
Symphony	2^{ref} (5)	6^{ref} (7)	6^{ref} (6)	16 (3)	11 (2)	12 (6)
WPB Mohair	2 (1)	3 (3)	8 (2)	7 (3)	7 (2)	15 (6)
Delfin	0 (5)	5 (7)	6 (6)	0 (3)	7 (2)	14 (6)
Eos	3 (5)	2 (7)	4* (6)	15 (3)	4 (2)	11 (6)
Jacky	0 (2)	7 (4)	10** (3)	0 (3)	14 (2)	16 (5)
Medelvärde	1	4	7	11	8	13
Probvärde	0,589	0,193	0,001	0,001	0,009	0,545
LSD			2-3	15-18	10-11	

5 Vårkorn, havre och vårvete i norra Sverige

5.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök

Odlingsförsutsättningar och säsongens väderförhållanden redovisas i tabell 31 och figur 4. Samtliga försök blev ogräsharvade en gång efter uppkomst ungefär i DC 15.

Tabell 31: Odlingsförutsättningar och skötsel av de ekologiska sortförsöken i vårkorn/havre/vårvete i Norrland 2025.

Plats	Sådd	Skörd	Jordart	Förfrukt	Förförfrukt	Gödsling
Ås, Jämtland	2025-05-12	2025-09-18	lerig Mo			800 kg Biofer 10-3-1
Umeå Västerbotten	2025-05-20	2025-09-01	svagt lerig Mjäla	gröngödslings-vall		800 kg Biofer 10-3-1
Öjebyn, Norrbotten	2025-05-30	2025-09-05		majs		1142 kg Alviksgårdens ekogödsel 7-1-3

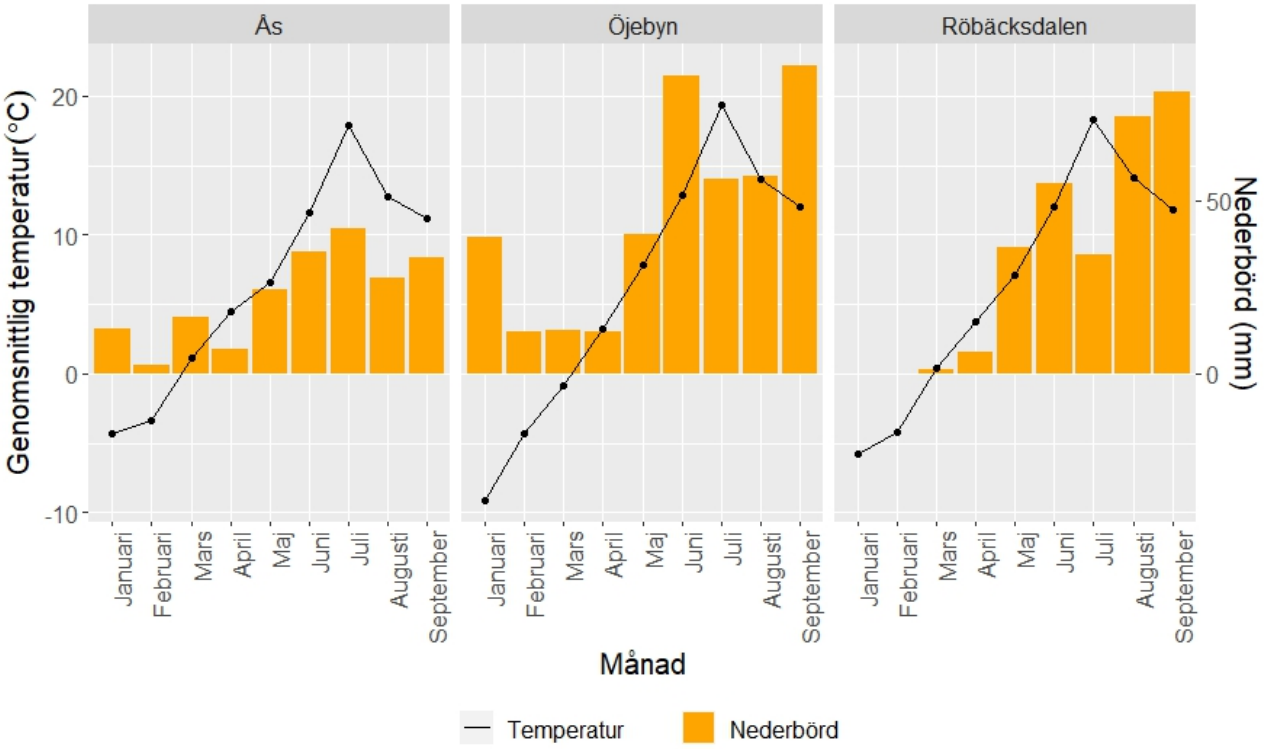

Figur 4: Genomsnittlig temperatur och nederbörd för försök i vårkorn/havre i Norrland 2025.

5.2 Resultat

Då endast ett försök godkändes 2025 finns ingen ettårssammanställning. Flerårssammanställningen 2021-2025 (tabell 32) visar på högst avkastning hos Anneli, följt av Amanda. Hur sorterna presterar på respektive försöksplats skiljer sig åt, Anneli utmärker sig med högsta skörden på försöksplatserna i Västerbotten och Jämtland. Medan Amanda avkastar högst av de provade sorterna i Norrbotten och Västernorrland. Bland havresorterna avkastar Luukas högst på samtliga försöksplatser, om än marginellt mer än Cilla på försöksplatsen i Jämtland.

Anneli har högst rymdvikt och tusenkornsvikt (tabell 33). Högst råproteinhalt har Torgeir, medan stärkelsehalten är högst hos Amanda. Bland havresorterna har Cilla högst rymdvikt, medan Luukas har högst tusenkornsvikt, råproteinhalt och fetthalt. Den tidigast mognade sorterna var SW Judit medan Anneli och Torgeir mognade 5 dagar senare. Mellan Luukas och Cilla skiljer endast 1 dag i mognad.

När det gäller förmågan att konkurrera mot ogräs uppvisar SW Judit högsta beståndshöjd i DC 31-32 och i DC 37-45, medan Torgeir är längst i DC 65. Marktäckning av grödan skiljer sig upp till 10 % i DC 31 och upp till 5 % i DC 37-45 mellan sorterna, där Amanda har högst täckningsgrad i D C31 och Amanda och Torgeir i DC 37-45. SW Judit har mer upprätt skottställning än de övriga sorterna, medan Torgeir har mer hängande blad. Hos havresorterna är skillnaden i beståndshöjd liten. Marktäckning av grödan skiljer sig med 6 % i DC 31-32 och med 2 % i DC 37-45, där Luukas har högst täckningsgrad. Hos havresorterna är skillnaderna små avseende skott- och bladställning. (Tabell 34)

Tabell 32: Vårkorn/havre Norrland. Avkastning 2021 - 2025 i olika områden. Avkastning av mätaren och relativtal av resterande sorter redovisas (mätarsorten = 100). Antal försök i parantes. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$). Inga årsvisa resultat redovisas för 2025 då bara ett försök blev godkänd.

	Område, medel 2020 - 2024					År, medel Sverige			
	Norrland	AC	BD	Y	Z	2021	2022	2023	2024
Vårkorn									
SW Judit 6r *mätare=100*	4007^{ref} (15)	3345^{ref} (4)	3652^{ref} (3)	3218^{ref} (3)	5014^{ref} (5)	2735^{ref} (4)	4918^{ref} (4)	3981^{ref} (2)	4016^{ref} (4)
Anneli 2r	120^{**} (15)	127 (4)	118^{**} (3)	133 (3)	114 (5)	120 (4)	110 (4)	136^{**} (2)	128 (4)
Amanda 2r	118^{*} (11)	107 (3)	136^{***} (2)	156 (2)	103 (4)	137 (4)	110 (4)	108 (2)	
Torgeir 2r	93 (5)	102 (1)	54^{***} (1)	87 (1)	105 (2)				91 (4)
Havre									
Cilla *mätare=100*	4463^{ref} (15)	3856^{ref} (4)	4560^{ref} (3)	4075^{ref} (3)	4915^{ref} (5)	3277^{ref} (4)	4989^{ref} (4)	4152^{ref} (2)	4623^{ref} (4)
Luukas	106 (15)	109 (4)	112^{*} (3)	107 (3)	101 (5)	109 (4)	110 (4)	88 (2)	109 (4)
Medel	4411	3772	4090	3959	5178	3319	5243	4306	4495
Probvärde	0,007	0,478	0,001	0,193	0,593	0,442	0,375	0,026	0,121
LSD	516 - 838		426- 714					862	

Tabell 33: Vårkorn/havre Norrland. Kvalitets- och odlingsegenskaper 2021 - 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Antal försök	Rymdvikt, g/l	Tusenkorn-vikt, g	Råprotein, % av TS	Stärkelse, % av TS	Råfett, % av TS	Mognadstid, dagar	Stråstyrka, %	Stråbrytning, %	Axbrytning, %
Vårkorn										
SW Judit 6r	15-17	6406^{ref}	40,5^{ref}	12,1^{ref}	59,6^{ref}		83^{ref}	97	25	16
Anneli 2r	15-17	667	49,5***	12,1	60,1		88**	98	13	22
Amanda 2r	11-13	655	44,2	11,2**	60,7*		90**	95	10	6
Torgeir 2r	4-5	616	47,8*	12,5	59,0		88*	103	13	27
Havre										
Cilla	13-17	569^{ref}	38^{ref}	12,2^{ref}		4,5^{ref}	90	92	12	
Luukas	12-17	564	40,7	12,5		4,9***	89	93	10	
Medel		618	43,4	12,1	59,9	4,7	88	97	14	11
Probvärde		0,001	0,001	0,001	0,039	0,001	0,005	0,549	0,340	0,025
LSD		29	4,3	0,5	0,7-1,2	0,2	3-5			16

Tabell 34: Vårkorn/havre/vårvete Norrland. Egenskaper relaterade till ogräskonkurrenskraft och -tolerans 2023 - 2025. Medel över fem - nio försök 2023 - 2025. Asterisker indikerar signifikanta skillnader gentemot mätarsorten (*ref*) för medelvärden över samtliga ingående försök (*: $p < 0{,}05$. **: $p < 0{,}01$. ***: $p < 0{,}001$).

	Beståndshöjd, cm			Marktäckning, vår, %		Skottställning, 1-9	Bladställning, 1-9
	DC 31-32	DC 37-45	DC 65-69	DC 31-32	DC 37-45	DC 31-32	DC 37-45
Vårkorn							
SW Judit 6r	31^{ref}	58^{ref}	68^{ref}	60^{ref}	64^{ref}	$1{,}5^{ref}$	$2{,}6^{ref}$
Anneli 2r	28	48	72	61	69	2,8	2,1
Amanda 2r	24	39	64	62	67	3,7	2,8
Torgeir 2r	25	47	74	52	67	3,8	3,2
Havre							
Cilla	28	51	75	46	50	1,1	1,4
Luukas	30	52	77	52	52	1,2	1,8
Medel	28	28	72	56	62	2,4	2,3
Probvärde	0,12	0,12	0,084	0,091	0,007	0,065	0,176
LSD					12-17		

5.3 Sortbeskrivningar vårkorn, havre och vårvete för norra Sverige

SW JUDIT mätarsort, sexradskorn med lägre avkastning. Sorten mognar tidigt. Låg motståndskraft mot kornets bladfläcksjuka. Har hög råproteinhalt.

ANNELI är en tvåradssort med mycket hög skörd. Har hög rymdvikt, tusenkornsvikt och stärkelsehalt. Sorten mognar medeltidigt och bra motståndskraft mot kornets bladfläcksjuka.

AMANDA tvåradssort med hög skörd. Har hög rymdvikt och stärkelsehalt. Sorten är kort och mognar cirka 1 vecka senare än SW Judit.

TORGEIR är en tvåradssort som provats första gången i Sverige 2024. I den ekologiska provningen var avkastningen låg, med en hög råproteinhalt. God motståndskraft mot kornets bladfläcksjuka. I de konventionella försöken har sorten haft hög avkastning, ett medellångt strå och hög tusenkornsvikt.

CILLA mätarsort med hög rymdvikt, låg tusenkornsvikt och lägre fetthalt. Mognad jämförbar med övriga provade sorter. Har ett något kortare strå och något sämre stråstyrka.

LUUKAS finsk sort med hög avkastning och hög fetthalt. Sorten är relativ lång och mognar jämförbart med övriga provade sorter.

6 Potatis

6.1 Odlingsförhållanden och skötsel av försök

Provning av ekologiska potatissorter har under 2025 genomförts i totalt fyra försök, ett i Skåne, ett på Gotland, ett i Västergötland och ett i Västerbottens län (odlingsförutsättningar tabell 35. Totalt provades fem sorter under 2025, Carolus var mätarsorten. I Västergötland (område R) sattes sorten Jacky inte, eftersom utsädet försvann under leveransen och istället ersattes med Carolus. Melody är en sort som inte är avsedd för ekologisk odling men sättes i försöken för att visa skillnader mellan sorter för ekologisk odling och sorter avsedda för konventionell odling.

Tabell 35: Odlingsförutsättningar och skötsel av de ekologiska sortförsöken i Potatis 2025.

	Förfrukt	Förförfrukt	Sättning	Jordart	P-AL, mg/100g	K-AL, mg/100g	pH	Gödsling	Skörd, genomsnitt alla sorter, ton/ha
Österslöv, Skåne	Morot	Morot	06-maj	Lerig sand	21	21	6,7	4 ton Lyckeby Grow + 50 kg Ekofos + 190 kg Kieserit	34,4
Fole, Gotland	Träda	Jordärtskocka	15-apr	Svagt lerig sand	10	9,7	7,9	800 kg Biofer 9-3-4 + 400 kg Kaliumsulfat + 1 l Mangannitrat + 2 l Bor MEA 150	46,0
Vedum, Västergötland	Höstråg	Havre	05-maj	Lerig sand	5,8	10,1	6,7	1,1 ton Biofer 6-3-12 + 700 kg Patentkali	34,3
Umeå, Västerbotten	Träda	Träda	04-jun	Mjäla	6	15,9	5,9	35 t Flytgödsel	46,1

Tabell 36: Potatis. Antal Stälkar och plantbestånd 2025 områdesvis och i medel över alla försök. LA = Skåne, I = Gotland, R = Västergötland, AC = Västerbotten. Olika bokstäver indikerar signifikanta skillnader mellan medelvärden.

	Plantbestånd, 1000 plantor/ha					Stjälkar/planta				
	LA	I	R	AC	Medel	LA	I	R	AC	Medel
Carolus	-	38	39	43	40 ^{b}	-	2,8 ^{b}	3,4 ^{b}	3,2 ^{b}	3,1 ^{b}
Belmira	-	39	44	48	44 ^{a}	-	3,5 ^{a}	4,1 ^{a}	4,5 ^{a}	4,1 ^{a}
Melody	-	39	40	48	42 ^{ab}	-	2,8 ^{b}	2,9 ^{b}	3,4 ^{b}	3,1 ^{b}
Twister	-	39	37	43	40 ^{b}	-	2,6 ^{b}	3,2 ^{b}	3,3 ^{b}	3,0 ^{b}
Jacky	-	43	-	49	45 ^{a}	-	3,8 ^{a}	-	3,4 ^{b}	3,7 ^{a}

6.2 Resultat

Graderingen av plantbestånd och stjälkar i Skåne slutfördes inte enligt PM. Sorterna Jacky och Melody provades för första gången i ekologiska försöken. I medel över samtliga platser uppvisade Belmira och Jacky ett signifikant högre plantbestånd jämfört med Carolus och Twister, medan Melody hade en mellanliggande position och inte skilde sig signifikant från någon av de övriga sorterna. Antalet stjälkar per planta påverkades tydligt av sort. Belmira och Jacky hade signifikant fler stjälkar per planta än Carolus, Melody och Twister, vilka inte skilde sig signifikant från varandra (Tabell 36).

Sorten Jacky hade i genomsnitt högst avkastning och Melody lägst, följt av Belmira med näst lägsta avkastningen. Belmira hade störst andel av knölstorlek 40-50 mm och Carolus störst andel av knölstorlek 50-60 mm. Lägst andel av knölstorlek 40-50 mm hade Twister, i fraktion 50-60 mm hade Belmira lägst andel (Tabell 37 och Figur 5).

Knölräkningen för de olika potatissorterna utfördes för första gången år 2025. Västergötland visade den högsta knölbildningen, medan Västerbotten hade det lägsta antalet knölar per planta (Tabell 38). Sorten Jacky uppvisade högst värden för små och medelstora fraktioner (<40 mm), medan Melody hade det lägsta antalet knölar per planta vid stora fraktioner. Twister visade ett jämnare men generellt lägre antal knölar (Figur 6).

Kokkvaliteten av olika sorter skiljer sig delvis avsevärt mellan olika platser. Svag blötkokning förekom i alla områden, med högst nivå i Västerbotten och huvudsakligen i Belmira. Alla sorter visade missfärgning från svag mörkokkning, med mindre förekomst för sorterna i Skåne. Carolus och Belmira som odlades i Skåne hade även knölar med svag struktur och svagaste sönderkokning. Stark sönderkokning förekom bara för Carolus sorten på Gotland (Tabell 39).

Tabell 37: Potatis. Avkastning och knölstorleksfraktioner 2025, områdesvis och i medel över alla försök. Avkastning i ton/ha för mätarsorten Carolus och relativtal för resterande sorter för enskilda platser och absolut Medel skörd för alla platser. Knölstorleksfraktion i vikts-%. LA = Skåne, I = Gotland, R = Västergötland, AC = Västerbotten. Olika bokstäver indikerar signifikanta skillnader mellan medelvärden.

	Avkastning, ton/ha					Fraktion, vikts-%	
	LA	I	R	AC	Medel alla platser	40 - 50 mm	50 - 60 mm
Carolus, mätare = 100%	34 ^{b}	45 ^{b}	36 ^{a}	52 ^{a}	42 ^{b}	29,9 ^{c}	38,8 ^{a}
Belmira	85 ^{c}	94 ^{bc}	106 ^{a}	73 ^{b}	37 ^{c}	51,1 ^{a}	23,3 ^{c}
Melody	79 ^{c}	87 ^{c}	69 ^{b}	68 ^{b}	32 ^{d}	45,7 ^{ab}	24,8 ^{c}
Twister	106 ^{b}	101 ^{b}	103 ^{a}	96 ^{a}	42 ^{b}	21,6 ^{b}	33,8 ^{ab}
Jacky	134 ^{a}	133 ^{a}	-	105 ^{a}	52 ^{a}	44,4 ^{b}	28,5 ^{bc}

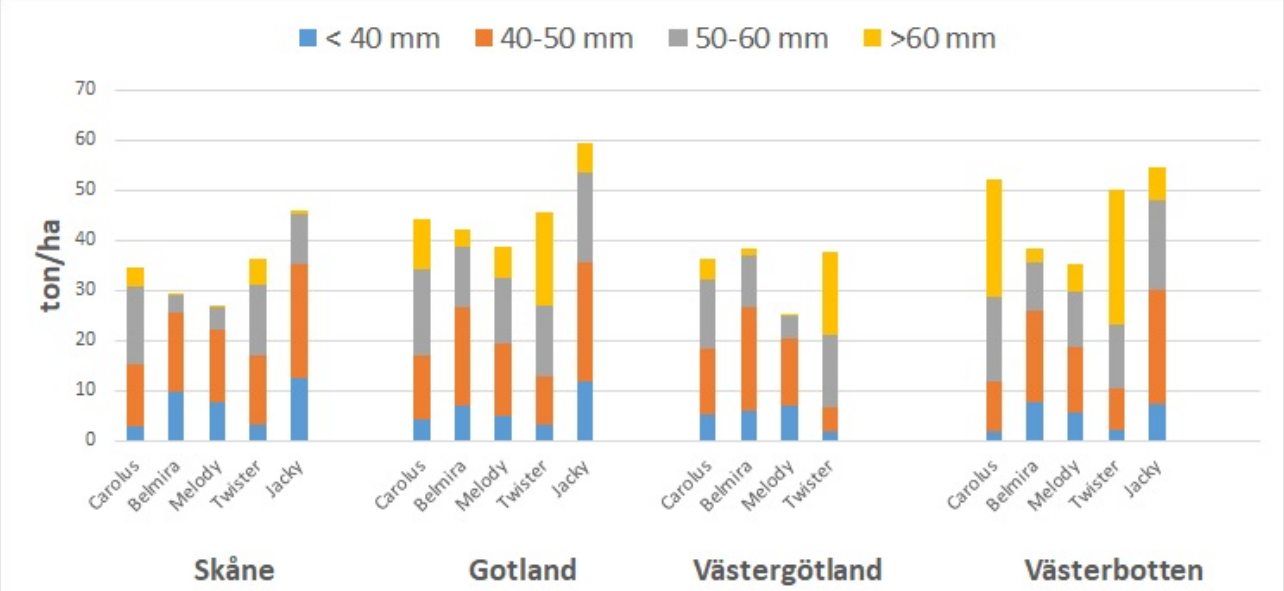

Figur 5: Potatis. Fraktionsfordelning av knölar i fyra potatisförsök 2025.

Tabell 38: Potatis. Antal knölar per planta, medel över alla knölstorleksfraktion (<40 mm, 40-50 mm, 50-60 mm, >60 mm), områdesvis och för olika sorter.

	Skåne	Gotland	Västergötland	Västerbotten
Carolus, mätare = 100%	-	12	10	8
Belmira	-	15	10	9
Melody	-	12	9	8
Twister	-	13	8	8
Jacky	-	24	-	14

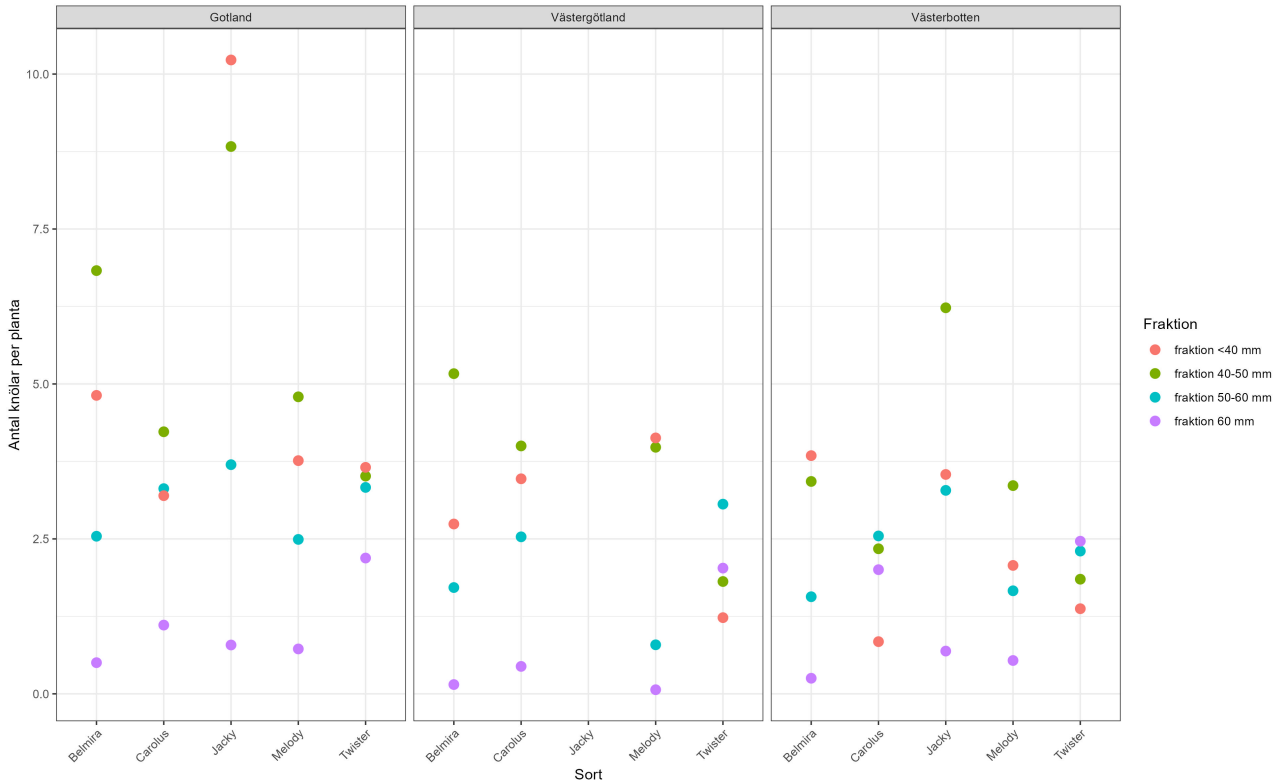

Figur 6: Potatis. Räkning av antal knölar per planta i olika fraktionsfördelning i tre potatisförsök 2025.

Tabell 39: Potatis. Kokkvalitet 2025, resultat från ledvisa prover från fyra försök. Andels-% av 20 undersökta knölar. LA = Skåne, I = Gotland, R = Västergötland, AC = Västerbotten.

	Svag blötkokning, %				Svag mörkkokning, %				Svag sönderkokning, %				Stark sönderkokning, %				Specifisk vikt , g			
	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC
Carolus	20	14	48	48	6	12	0	27	8	72	12	25	0	8	0	0	1086	1083	1074	1077
Belmira	42	36	48	66	0	0	0	2	22	38	32	20	0	0	0	0	1075	1079	1074	1072
Melody	18	18	8	50	14	10	8	4	0	10	10	6	0	0	0	0	1064	1076	1066	1065
Twister	8	32	22	41	2	2	14	14	0	6	2	7	0	0	0	0	1073	1071	1068	1072
Jacky	6	16	-	29	0	0	-	2	16	8	-	11	0	0	-	0	1091	1082	-	1075

Tabell 40: Potatis. Sjukdomar 2025, resultat från ledvisa prover från fyra försök. Andels-% av 8 kg knölar. LA = Skåne, I = Gotland, R = Västergötland, AC = Västerbotten.

	Lackskorv, %			
	LA	I	R	AC
Carolus	6,8	3,3	10	0
Belmira	0,7	1,1	3,1	0
Melody	0	2	3,8	1,2
Twister	4,8	6	4,1	0
Jacky	1,3	3,7	-	0

Bladmögel förekom i olika grad och vid olika tidpunkter på olika försöksplatser (Figur 7). I alla områden graderades de första bladmögelangreppen i Melody, och redan 67 dagar efter sättning i Västergötland. I Skåne angreps sorten Melody vid samma tidpunkt men drabbades av ett snabbare angrepp (över 45% efter 10 dagar), sorten sedan blastkrossades och slutade graderas tills sista tidpunkt 97 dagar efter sättning. I Västerbotten graderades de första bladmögelangreppen 92 dagar efter sättning. Alla sorter i Gotlandsförsöket fick bladmögelangrepp, med minst angrepp i Jacky.

Förekomsten av lackskorv var huvudsakligen begränsad till de sydliga regionerna Skåne, Gotland, och Västergötland (Tabell 40). Det fanns inga förekomst av stjälkbakterios i dem olika områden.

På Gotland, förekom generellt färre mekaniska skador i grupp B som hade högst nivå i Västergötland. Även andelen svaga mekaniska skador i grupp C skiljer sig mellan olika platser där Västergötland uppvisar lägst andel över alla sorter och Jacky uppvisar lägst andel över alla områden. Skalåterbildning förekom inte i Skåne och väldigt svag på Gotland och mest frekvent i Västerbotten. Skalmissfärgning registrerades på samtliga platser och i samtliga sorter i olika hög utsträckning (Tabell 41).

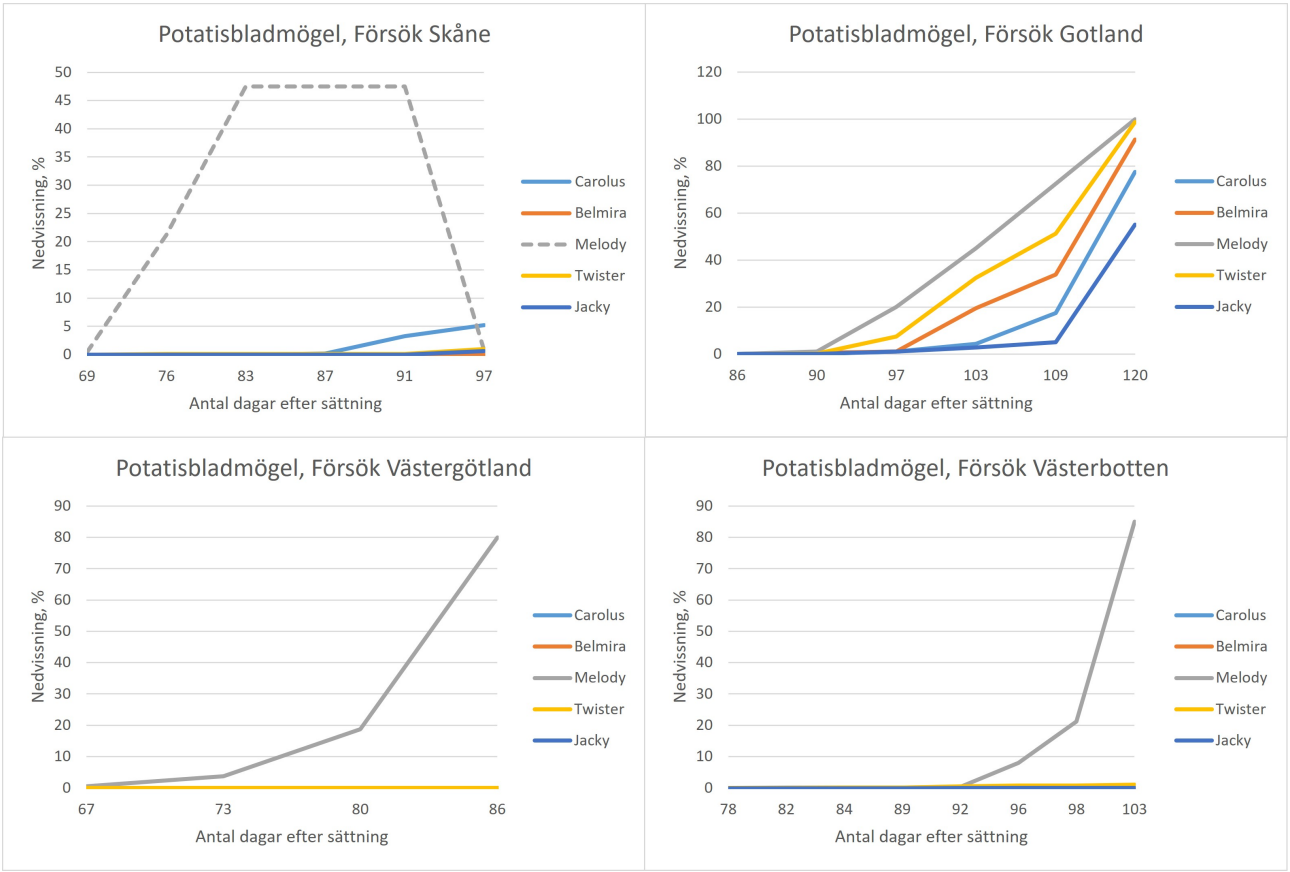

Figur 7: Potatis. Bladmögelangrepp i ekologiska försök med potatis 2025.

Tabell 41: Potatis. Skador 2025, resultat från ledvisa prover från fyra försök. Andels-% av 20 undersökta knölar. LA = Skåne, I = Gotland, R = Västergötland, AC = Västerbotten.

	Mekaniska skador B, %				Svaga mekaniska skador C, %				Skalåterbildning, %				Skalmissfärgning, %			
	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC	LA	I	R	AC
Carolus	2,6	1	3,2	1,2	17,9	21,1	4,1	9,9	0	1,6	1,1	1,4	8,9	3,5	7,3	5,1
Belmira	3,1	1,7	3,2	0,5	32,2	39,3	13,6	14	0	0	0	2,7	8,9	4,9	4,9	9,3
Melody	0,5	0	1,3	0,6	6,7	12,4	10,2	4,9	0	0,8	3,3	5,5	31	5,3	6,6	6,3
Twister	0	0	7,7	2,8	8,9	6,8	10,3	8	0	0	9,5	4,3	4	5,7	1,8	8,8
Jacky	0	0	-	1,2	1,4	8,5	-	3,9	0	0	-	5,1	2,6	9	-	3,3

6.3 Sortbeskrivningar potatis

CAROLUS är en potatissort från Nederländerna som är kräftresistent (Typ 1), men mottaglig för nematoder. Carolus har varit mätare i försöken sedan en lång tid tillbaka. Sorten har hög avkastning med många knölar i fraktionen 40–50 mm och relativt bra motståndskraft mot bladmögel. Koktypen är något mjölig med en del sönderkokning samt en svag tendens till mörkfärgning efter kokning.

BELMIRA är en högavkastande sort som visade högst andel av 40-50 mm knölar i 2025. I försöken missfärgades sorten inte men hade högst svag blötkokning nivå och lackskorv påvisades i endast liten utsträckning.

MELODY uppvisade lägst andel svaga mekaniska skador över alla områden under 2025 och lackskorv påvisades i endast liten utsträckning. Sorten fick en hög angrep av bladmögel i 2025. Sorten har en stabil struktur vid kokning och visade en låg gråd svag sönderkokning i 2025.

TWISTER har varit en av sorterna med högre avkastning som visade lägst andel av knölstorlek 40-50 mm i 2025. Sorten uppvisade låg grad av svag sönderkokning och medel grad av svag blötkokning i försöken.

JACKY är en medeltidig sort med hög motståndskraft mot bladmögel och lackskorv och uppvisade lägst andel svaga mekaniska skador över alla områden under 2025. Sorten visade en tendens för en hög antal knölar per planta och var den högst avkastande sorten i medel under 2025.

SLU
Institutionen för växtproduktionsekologi (VPE) / Department of Crop Production Ecology
Rapporter från institutionen / Reports from the department

Nr 1. Pettersson C.G. (2006) Variations of yield and protein content of malting barley. Methods to monitor and ways to control. Licentiate thesis, Faculty of Natural Resources and Agricultural Sciences.

Nr 2. Eckersten H., Noronha-Sannervik A., Torssell B. & Nyman P. (2006) Modelling radiation use, water and nitrogen in willow forest.

Nr 3. Christersson L. & Verwijst T. (2006) Poppel – Sammanfattning från ett seminarium vid Institutionen för Lövträdsodling, SLU, Uppsala, 15 mars 2005. Proceedings from a Poplar seminar at the Department of Short Rotation Forestry, SLU, March 15 2005, Uppsala, Sweden.

Nr 4. Christersson L., Verwijst T. & Man Amatya S. (2006) Wood production in agroforestry and in short-rotation forestry systems – synergies for rural development. Proceedings of the IUFRO:s conference (session 12, 128) held in Brisbane, August 8–13, 2005.

Nr 5. Hoogesteger J. (2006) Tree ring dynamics in mountain birch. Licentiate thesis. Faculty of Natural Resources and Agricultural Sciences.

Nr 6. Eckersten H., Andersson L., Holstein F., Mannerstedt Fogelfors B., Lewan E., Sigvald R., Torssell B. & Karlsson S. (2008) Bedömningar av klimatförändringars effekter på växtproduktion inom jordbruket i Sverige.

Nr 7. Eckersten H., Karlsson S. & Torssell B. (2008) Climate change and agricultural land use in Sweden: A literature review.

Nr 8. Amiri A., Forkman J. & von Rosen D. (2009) A statistical study of similarities and dissimilarities in results between districts used in Swedish crop variety trials.

Nr 9. Forkman J., Amiri S. & von Rosen D. (2009) Konsekvenser av indelningar i områden för redovisning av försök i svensk sortprovning.

Nr 10. Fogelfors H. *et al*. (2009). Strategic analysis of Swedish agriculture. Production systems and agricultural landscapes in a time of change.

Nr 11. Halling M.A. (2010) Sortval i ekologisk vallodling 2004–2009. Sortförsök i timotej, ängssvingel, rörsvingel, rörsvingelhybrid, engelskt rajgräs och rajsvingel.

Nr 12. Larsson S. & Hagman J. (2010) Sortval i ekologisk odling 2010. Sortförsök 2000–2009.

Nr 13. Larsson S. & Hagman J. (2011) Sortval i ekologisk odling, sortförsök 2004–2010. Sortförsök i höstvete, höstråg, rågvete, vårvete, vårkorn, havre, åkerböna, lupin, ärter och potatis.

Nr 14. Eckersten H. & Kornher A. (2012) Klimatförändringars effekter på jordbrukets växtproduktion i Sverige – scenarier och beräkningssystem. (Climate change impacts on crop production in Sweden – scenarios and computational framework)

Nr 15. Larsson S. & Hagman J. (2012) Sortval i ekologisk odling, sortförsök 2007–2011. Sortförsök i höstvete, höstråg, rågvete, vårvete, vårkorn, havre, åkerböna, lupin, ärter och potatis.

Nr 16. Larsson S. & Hagman J. (2013) Sortval i ekologisk odling 2013: sortförsök 2008–2012 .

Nr 17. Collentine D. *et al*. (2013) Consequences of future nutrient load scenarios on multiple benefits of agricultural production.

Nr 18. Nilsdotter-Linde N. *et al*. (2014) Vallkonferens 2014. Konferensrapport 5–6 februari 2014. Uppsala, Sverige.

Nr 19. Hagman J. *et al*. (2014) Sortval i ekologisk odling 2014. Sortförsök 2009–2013.

Nr 20. Hagman J. *et al*. (2015) Sortval i ekologisk odling 2015. Sortförsök 2010–2014.

Nr 21. Hagman J. *et al*. (2016) Sortval i ekologisk odling 2016. Sortförsök 2011–2015.

Nr 22. Nilsdotter-Linde N. & Bernes G. (2017) Vallkonferens 2017. Konferensrapport 7–8 februari 2017. Uppsala, Sverige.

Nr 23. Hagman J. & Halling M. (2017) Sortval i ekologisk odling 2017. Sortförsök 2012–2016.

Nr 24. Frankow-Lindberg B.E. (2017) Uppdatering av kvävegödslingsrekommendationer för vall.

Nr 25. Eckersten H. (2017) Cropping system research – a framework based on a literature study.

Nr 26. Hagman J. & Halling M. (2018) Sortval i ekologisk odling 2018. Sortförsök 2013–2017.

Nr 27. Christersson L, Karacic A, Adler A, Månsson J & Johansson U. (2018) Vombsjösänkans pil- och poppelpark.

Nr 28. Hagman J. & Halling M. (2019) Sortval i ekologisk odling 2019. Sortförsök 2014–2018.

Nr 29. Hagman J. & Halling M. (2020) Sortval i ekologisk odling 2020. Sortförsök 2015–2019.

Nr 30. Nilsdotter-Linde N. & Bernes G. (2020) Vallkonferens 2020. Konferensrapport 4–5 februari 2020. Uppsala, Sverige.

Nr 31. Eckersten H. (2020) What did climate change-based scenarios of Swedish agricultural crop production predict for 2000 onwards; and how has it become?

Nr 32. Jäck O. & Halling M. (2021) Sortval i ekologisk odling 2021. Sortförsök 2016–2020.

Nr 33. Karlsson I., Halling M. & Jäck O. (2021) Sortval i ekologisk odling 2022. Sortförsök 2017–2021.

Nr 34. Nilsdotter-Linde N. & Bernes G. (2023) Vallkonferens 2023. Konferensrapport 7–8 februari 2023. Uppsala, Sverige.

Nr 35. Karacic A. & Adler A. (2023) Fertilization of poplar plantations with dried sludge: a demonstration trial in Hillebola – central Sweden.

Nr 36. Zeiner N., Nazari F., Sandström B. & Jäck O. (2024) Sortval i ekologisk odling 2024. Sortförsök 2019–2023.

Nr 37. Zeiner N., Nazari F., Sandström B. & Jäck O. (2025) Sortval i ekologisk odling 2025. Sortförsök 2020–2024.

Nr 38. Reumaux R., Nazari F., Sandström B., Zeiner N. & Jäck O. (2026) Sortval i ekologisk odling 2026. Sortförsök 2021–2025.

Nr 39. Nilsdotter-Linde, N. & Bernes, G. (2026) Vallkonferens 2026. Konferensrapport 3–4 februari 2024. Uppsala, Sverige.

I denna serie publiceras forsknings-resultat vid Institutionen för växt-produktionsekologi, Sveriges lantbruksuniversitet. Förteckning över tidigare utgivna rapporter i denna serie återfinns sist i rapporten och kan hämtas som pdf från
http://pub.epsilon.slu.se

In this series research results from the Department of Crop Production Ecology, Swedish University of Agricultural Sciences, are published. Earlier numbers are listed in the end of the report, and is available at
http://pub.epsilon.slu.se

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för växtproduktionsekologi
Box 7043
750 07 UPPSALA
Tel. 018/67 10 00 (växel)
http://www.slu.se/vpe